

053

Nya Upplagan

I detta nummer

C-J Charpentier: Tre hus i Berlin
 Starke Man – Lars-Göran Bengtsson
 Mats Söderlund: Ett slags makt
 Vett och etikett
 Beethoven – genialiska tolkningar av ett geni
 Lech Walesa: 21 år senare
 Thomas Millroth: Rum för konst
 Kalle Lind. Proggiga barnböcker: Demonstrationer & storfamiljer

Chefredaktör:
Lars Yngve

Ekonomichef:
Maria Yngve

Redaktion:
 Eric Ericson
 H.C. Ericson
 Thomas Millroth
 Tord Johnsson

Creative director:
Marcus Gärde

Art director:
Pernilla Forsberg

Illustration:
 Lisa Ewald
 Sami Iill
 Gunnar Lundkvist
 Johan Wanloo
 Malin Biller

Lars-Göran Bengtsson

The Other Two

Jim O'Rourke

Lech Walesa

Those Dancing Days

Noam Chomsky

Susanna Alakoski

Those Dancing Days

Susanna Alakoski

The Other Two

Noam Chomsky

Jim O'Rourke

Medverkande
 Jonas Hallberg
 Amanda Bergman
 Jonas Jonasson
 Zinat Pirzadeh
 Elin Alvenmark
 Mats Söderlund
 Sanna Persson-Halapi
 Kalle Lind
 C-J Charpentier
 Ditte Lundberg
 Pidde Andersson
 Anna-Karin Eskilsson
 Lars Berge, m fl...

BREV FRÅN ERIC ERICSON

REGI: ELLEN LAMM
URPREMIÄR 15 APRIL

I ROLLERNA:
THÉRÈSE BRUNNANDER
FILIP ALEXANDERSON
SANNA SUNDQVIST

SCENOGRAFI OCH KOSTYM:
DANIEL ÅKERSTRÖM-STEEN

LJUS: TORBEN LENDORPH

PERUK OCH MASK:
LENA BOVIC-WRANGE

053

Nya Upplagan

Prenumerera på Nya Upplagan och få tidningen hemskickad varje månad för endast 400 kr.

RUN LARS, RUN...

Det finns tillfällen då jag ikläder mig samma sorts mundering som vanligtvis ensamma män är... eh, ensamma om att bära, och går omkring på gatorna som en helt vanlig man. Jag hade förvisso ingen varg, eller ens min stora stygga mormor med den långa ludna svansen med mig, men efter en stunds flanerande blev jag hungrig som en varg.

Efter en kort överläggning med mig själv beslöt jag mig för att gå in på första bästa restaurang. På vägen dit passerade jag ett stort antal matställen där folk stod utomhus och rörde i väldigt stora, väldigt djupa och väldigt mörka grytor, alltså av den sorten där innehållet kan vara ett träningsläger för immunförsvaret och kan, inbillar jag mig, bestå av allt mellan skurvatten och fågelspilling. Det kan till och med smaka bra!

Restaurangen jag smet in på visade sig vara en riktig "pärla" till mystifikation, inredningen skulle kunna vara hämtad från en bar i *Stjärnornas Krig*, och jag kände mig omedelbart som "Owen Lars". Jag justerade mina axlar med några snabba ryckningar, fladdrade tummarna i luften och försökte vara vänlig och så där lagom Åke Söderblomskt trevlig genom att heja på gästerna och kalla dem för ett "härligt gäng klämiga tjommar". Matgästerna noterade min närvaro men vände snabbt sina ryggar mot mig med mumlande kommentarer.

När serveringspersonalen kom utvischande från köksregionen, som åtminstone av servitörens frisyra att döma tydligen var en vindtunnel, skyttade jag dessutom brinnande matfett. Servitören kastade fram den laminerade och flottiga menyn av vilken jag inte förstod någonting, men likafullt lät jag mitt långfinger följa den sida upp och sida ner. Då och då stannade jag upp med mitt finger, log åt servitören och, hör och häpna, nickade till igenkännande för att göra ett världsvant intryck.

Till sist tog jag mitt beslut, pekade på och, visade det sig, beställde en stor portion med något som liknade panerat slakteriavfall. Till detta en bögare raklödder med sugrör som måltidsdryck. Ett mycket lyckat val av dryck, om man nu vill torrdicka eller gå omkring med en storstildad mustasch av hästfradgeliknande skum. För dem som tycker jag ser tontig ut i min naturliga look kan jag meddela att det är ingenting jämfört med hur jag ser ut i mustasch.

Jag böjde mig diskret framåt och tog tag i den tjocka, men väldigt fläckiga, duken och torkade av skummet. Därefter pillade jag försiktigt bort paneringen och fann mig stirrandes rakt in i en ocean av sugproppar! I samma ögonblick som någon nämner sugpropp tänker jag omedelbart på stopp i avloppet.

Efter att ha tvekat, och därmed noterats för obligatoriska fyra fel, var det dags. I detta ögonblick tystnade sorlet i restaurangen, bestickskramlandet upphörde, svängdörren till köksregionen hängde sig i svängningen och diskmaskinen (en stor lurvig S:t Bernhard) drog in tungan och lade sig raklång på golvet med tassarna över ögon och öron. På grund av råddande gruppträck stack jag ner pekfingeret och spetsade "proppen" så att den slurpande omslöt fingerpetsen. Jag gapade som en flodhäst och placerade denna småslemmiga och segdallrande sak på min tunga. Omedelbart började den kännas som en stor svällande, äcklig värt. Jag stängde ögonen, svalde med ett gulp och mottog därefter översittarblickar från grannbordet. Nu bär det sig dock inte bättre än att min mage är känslig.

Som dessert slog jag, efter servitörens rekommendation, till med hemgjord glass som smakade djupfryst juver. Naturligtvis började min mage efter några minuter att centrifugera vilket fick mig att lämna bordet och uppsöka "kontoret". Jag sprang ramlade och kastade mig in på toaletten som om jag vore med i hela havet stormar, och fick hålla mig i toalettstolens kanter för att inte lyfta som Apollo 13 rakt ut i rymden. Svettigt i pannan upptäckte jag till min stora förfäran att det endast fanns en pyttig bit toapapper kvar av storleksordning biobiljett, alltså den söndriga halva som man får behålla när man väl gått in i salongen.

Så vad gör man? Det är inte speciellt roligt! Jag öppnade dörren försiktigt med ena handen, kikade och pep "Hallå!" på nån, vem som helst. Efter en lång stunds ropande gav jag upp. Man tager vad man haver, och i detta fall betydde det två handdukar.

Jag hade inte hunnit göra mig riktigt färdig när plötsligt en bastant kvinna, med armar som en bullbagerska och en originell variant av skepparkrans, dök upp och skulle rengöra toaletten. Hon hann inte mer än öppna min olästa dörr förrän hon hotade att döda mig, inte bara en gång, utan hon skulle göra det rejält, det vill säga två gånger. De rådande omständigheterna tvingade mig till att göra en överstegsint och därefter kasta mig förbi henne med byxorna på halv stång och obetala med en springnota.

På vägen ut hörde jag Obi Wan säga: "Run Lars, run".

Det var, som ni säkert förstår, varken speciellt gott eller trevligt.

Men det blev ju å andra sidan inte särskilt dyrt heller...

Lars Yngve

Chefredaktör, ansvarig utgivare:
Lars Yngve
lars@nyaupplagan.se
Mobil: 0733-86 76 66

Ekonomichef:
Maria Yngve - lagledare
maria@nyaupplagan.se

Art director:
Marcus Gärde
marcus@nyaupplagan.se

Redaktion:
Eric Ericson
H.C. Ericson
Thomas Millroth
thomas@nyaupplagan.se
Tord Johnsson
tord@nyaupplagan.se

Illustration:
Eric Ericson
Henrik Franklin
Olle Ljungström
Robin Olsson
robin@fraktion.com
Patrik Evereus
Lisa Ewald
Markus Backlund
Johan Wanloo
Nils Lind

För annonsering, ring: 0733-86 76 66

Lars Yngve

Maria Yngve

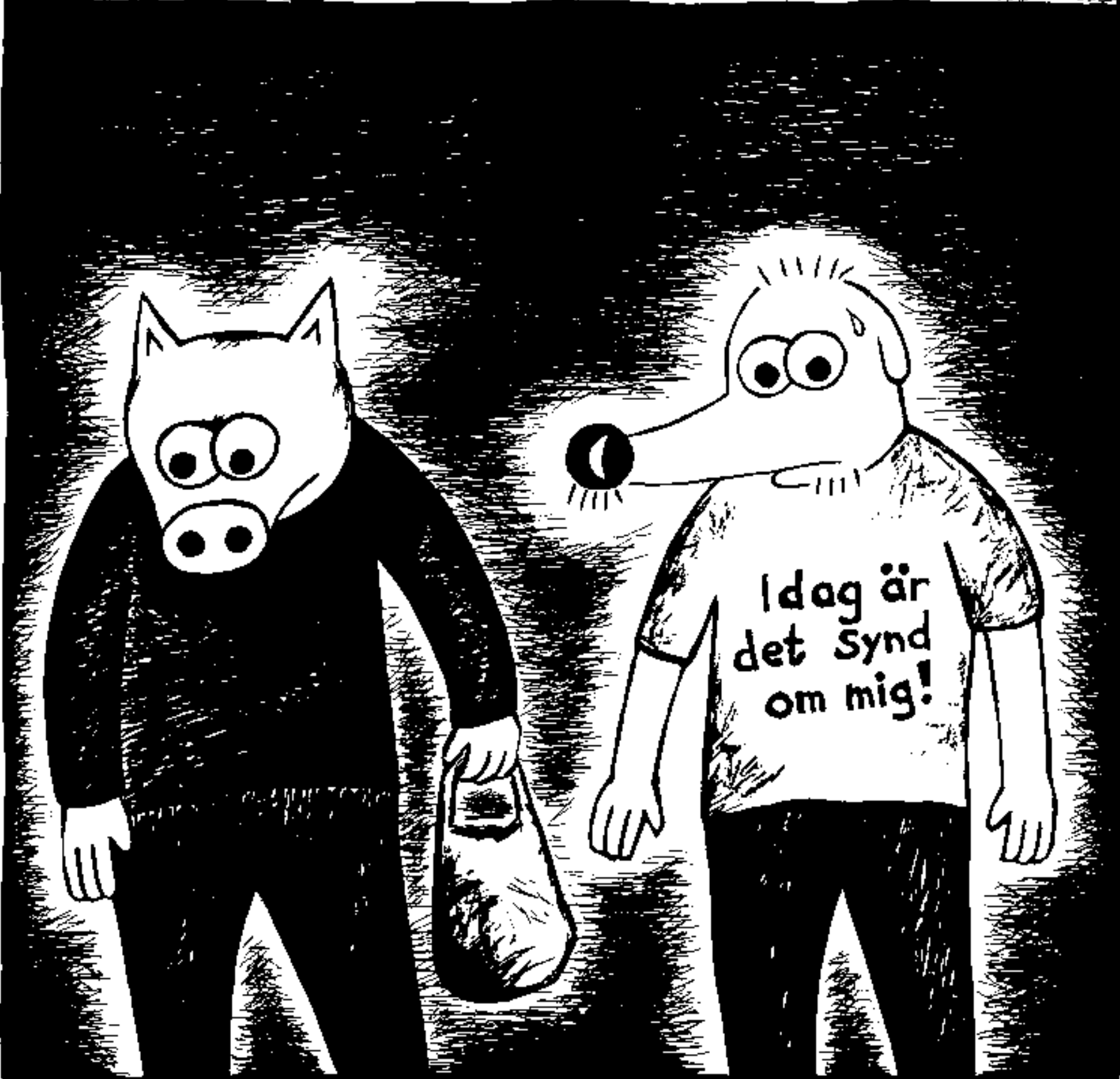

Illustration av Gunnar Lundkvist

Intervju

The Other Two

6

Jim O'Rourke

8

Those Dancing Days

10

Starke Man – Lars-Göran Bengtsson

11

Artikel

Tre hus i Berlin: C-J Charpentier kartlägger Walther Sommerlath

12

Krönika

Tiden

14

Bostadsrättsföreningen

14

Nu lägger vi vintern på is

14

Pennsylvania 6-5000

14

Vett och etikett

15

Stockholm, Stockholm, stad i världen

15

Nytt år

15

Förändringen

16

Vasaloppet

16

Elinverse

16

"Change", sa Obama. Vad hände?

17

Susanna Alakoski: En Miss i Pississippi

17

Kalle Lind: Proggiga barnböcker – Demonstrationer och storfamiljer

18

Mats Söderlund: Ett slags makt

19

Lech Walesa: 21 år senare

20

Noam Chomsky: Bryt dödläget mellan Israel och Palestina

21

Thomas Millroth: Rum för konst

22

Månadens klassiker

23

Allt är bara ljud

24

Beethoven – genialiska tolkningar av ett geni

24

Poem/Dikt

Anna Järvinen: Yksi

25

Lee Ranaldo: Laundering boyhood

25

Sture Johannesson

25

Sandra Ahlman: Tårar av min greatlash

25

Sofia Rapp Johansson: Mitt liv. Periferi.

25

Kult

Arkiv B

26

Rockmann...

26

Litteraturvänner!

26

Recensioner

Filmer

28

Böcker

30

Skivor

32

Humor

Serier m.m.

36

The

Other Two

När Joy Divisions sångare Ian Curtis hängde sig 1980 fortsatte de återstående tre medlemmarna i bandet under det nya namnet New Order. Nu förefaller även New Order vara ett musikaliskt minne blott. Basisten Peter Hook, har sitt band FreeBass, Bernard Sumners Bad Lieutenant och Stephen Morris och Gillian Gilbert har tillsammans bandet The Other Two.

Stephen Morris
Vem kom egentligen på namnen Joy Division och New Order?

Om jag minns rätt var det Ian som kom upp med namnet Joy Division, det är från boken House Of Dolls Ka-Tzetnik. Namnet New Order var Rob Gretttons förslag, själv föreslog jag namnet The Witch-Doctors from Zimbabwe, som egentligen vid närmare eftertanke inte är ett speciellt bra namn på ett band! Rob övertygade oss alla att New Order skulle vara ett bra namn eftersom han kände att det var ett "neutralt" namn!

Joy Division, New Order, och du samlar på tankar, man skulle kunna få för sig att du fascinerad av krig?

När jag växte upp var WW2 var en ganska stor sak, det var ju något som mina föräldrar och släktingar hade varit inblandade i och krig var liksom själva grunden för lekar och leksaker på lekplatserna. Krigsleksaker var väldigt populära. Dessutom var mycket av pojkars leksaker inspirerade av krig och leksaksvapen var väldigt populära. Jag älskade dessutom att bygga modeller av Spitfires och tanks och besökte så ofta jag fick tillfälle krigsmuseer där jag såg dessa stora maskiner och fantiserade ofta om hur det skulle kännas att befinna sig inne i en tank som körde runt på ett slagfält. Så kanske jag är lite fascinerad av krig, men absolut inte av själva krigandet, som alla vet inte är någonting annat än ett totalt meningslöst slöseri med tid och energi.

Hur många krigsfilmer har du sett, och favorit?

Om jag måste välja genre på favoritfilmer så blir det inte krigsfilmer, jag går mycket hellre och tittar på Science Fiction eller skräckfilmer. Men tvingas jag utse någon så lägger jag min röst på Apocalypse Now. Jag brukade lyssna på soundtracket till filmen väldigt ofta under en lång period. Filmerna Apocalypse Now, Nosesferatu, Taxi Driver och Eraserhead influerade mig mycket när jag var med i Joy Division.

Hur många krigsfilmer jag har sett? Mer än 10 mindre än 100.

Hur ofta kör du med din tanks?

Jag tillbringar betydligt mer tid på att laga och serva dem än jag gör med att köra dem, det finns alltid någonting som behöver lagas och justeras på dem. Men jag försöker att köra dem minst en gång varannan månad.

Har du avfyrat dem någon gång?

Även om tanks är ganska lätta att köpa, så är det väldigt svårt att få tag på skarp ammunition, om du nu inte är en vapenhandlare, superskurk eller tillhör en skurkstat. Men fordonen är i sig själva tillräckligt farliga utan att man behöver förse dem med högexplosivt material.

När du kör med dina tanks, tänker du då någonsin på klimatet?

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Det är inte ett stort problem för mig.

Jim O'Rourke. James O'Rourke. Jim. O'Rourke. Jim-san.

Vad finns det att säga om någon med ett så brokigt förflutet som denne charmige, egensinnige och mångfacetterade musiker och fingrarna-i-alla-kreativa-syltburkar-samtidigt-man?

Allt eller inget? Vi har försökt med hjälp av vår mest rutinerade reporter att tränga in i djupet av O'Rourkes kreativa tänkande, för att på så sätt kunna ge er en än mer osammanhängande bild av vem han egentligen är, mannen som skymtar bakom sin uniform bestående av en grön sliten gammeldags ulster och mycket hår i luggen.

Med en historia som han har gemensam med Sonic Youth, Werner Herzog, Derek Bailey, Wilco, Joanna Newsom, Beth Orton, Gastr del Sol, Red Krayola, Judee Sill, Stereolab, Superchunk, Merzbow, Fennesz, US Maple, Merce Cunningham, Koji Wakumatsu, Henry Kaiser... och framförallt (!?) som konsult till filmen School of Rock... så måste det ju finnas något, bara något av intresse som karln kan berätta för Nya Upplagens läsare?

Låt oss försöka!

Och ...
 "How are you?
 very very tired
 -You are how?
 tired very very
 -How you are?
 very tired very
 -Are you how?
 very tired very"

Ovanstående är ett fritt utdrag ur ett Sten Hansson-stycke "How Are You". Ett framstående text- och ljudverk från 60-talet. Är du intresserad av dessa former av uttryck?

Jag var absolut intresserad av den generationen av ljudpoeter, och när jag började plugga japanska förvandlades hela mitt liv till ljudpoesi, hahahaha...

Vilka uttrycksformer intresserar dig mest just nu?

Att hålla mig flytande.

Varför då?

För att min hjärna riskerar att flippa ut eftersom den inte klarar av att uttrycka allt som egentligen pågår i den. För trots att jag vet att jag bara kan byta språk och tala perfekt, så kommer ändå ingen att förstå mig. Hur då?

Jag måste studera ännu mer. När?

Jesus, vem vet, förmodligen aldrig.

Varför i hela fridens namn slutade du upp med att samla på vinylskivor? Och betyder det att du är botad från din diskaholism? Eller finns det fortfarande en chans att du kommer att gå med i klubben igen? Detta är mycket viktigt för våra läsare att få reda på...

Well, det beror mest på att jag under en treårsperiod flyttade runt vil-

ket i sin tur ledde till att jag inte hade någon stereo på tre år. Och när jag äntligen fick ihop min stereo igen, så tvingades jag inse att Tokyo har en frekvens på 50Hz grund i stället för 60 Hz, så rören i min förstärkare flimrar sakta som om de är besatta, för att helt slockna efter några minuter. Men, seriöst, hur kan jag fortsätta köpa skivor, hahaha...

Vi har ätit och druckit tillsammans (och däremellan skapat lite oljud) i några år nu, efter det första mötet vi hade på Derek Bailey's Company Week i London 1990. Vilken är din favoritmat i Europa?

Förmodligen pumpa ravioli i Italien, herregud vad gott det är.

Vilken japansk maträtt är din favorit?

Grön paprika kushiage på Akiyoshi, den är himmelsk! Men du måste vänta tre minuter innan du äter den, det är viktigt. När det gäller mat som har utländska inslag så svarar jag tveklöst Mochi pizza. Om den görs rätt, smakar det fantastiskt.

Har du några nya roliga historier att berätta? Sverige behöver bli roade nu, sedan förra valet gick riktigt dåligt och folk är ganska deprimerade, med fascister i regeringen... och normmännen är fortfarande bättre än oss i längdskidåkning. Vi behöver höra något som piggar upp oss lite dessa dagar.

Jag trodde du skrev "cross dressing"-skidåkning. Är danskarna bäst på det?

Vid EXAKT vilken tidpunkt kom du in i den kreativa och improviserade musiken?

När jag lånade Derek och Dave Hollands duo på mitt lokala bibliotek. De hade den därför att den var utgiven på etiketten ECM, och på den tiden var ECM långt ifrån den stora etiketten som den är nu. Detta var någonstans i början på 1980-talet. Jag hade ingen aning om vad det var, men jag älskade det. I denna musik upptäckte jag referenser till annan musik. Man kan säga att det var mitt musikaliska uppvaknande.

Vid EXAKT vilken tidpunkt kom du till kreativa filmer och liknande?

Ungefär samtidigt eftersom filmböcker vanligtvis har mer långtgående referenser än musikböckerna. Jag besökte dessutom i princip dagligen den lokala biografen. Efter ett tag kände de igen mig som den lille grabben i kvarteret och släppte in mig gratis, hahaha.

Vid EXAKT vilken tidpunkt gjorde den här intervju dig riktigt uttråkad?

När jag avslutade den, förlorade den, och nu... jag gör det igen...

Vad har A-ha och Rolling Stones gemensamt?

De är båda band som jag tackade nej till att producera. A-ha var, helt ärligt, eftersom jag hade ett fullspäckt schema. Många av mina vänner är upprörda över att jag inte gjorde det.

Vad har Hawaiiskjortor och gitarrspelande gemensamt?

Henry Kaiser, som jag faktiskt lyssnar på just nu. Hans nya boogie platta(!) med Tyetuzi Akiyama.

Vilken är din favoritplatta med Sparks?

Propaganda!

Roy Harper album?

Hors D'Oeuvres och b-sidan på Lifemask.

John Abercrombie rekord?

Gateway 1

Vilket anser du vara ditt bästa gitarrsolo?

Det jag spelar på Edith Frosts första skiva.

Och vilket anser du vara din sämsta?

Ett som finns med på Edith Frosts första skiva.

Är där någon skillnad på att arbeta med, säg, Jeff Tweedy och Werner Herzog?

Det är som natt och dag, och då menar jag inte på ett negativt sätt. De har helt olika energinivåer och rutiner för att få saker gjorda. Det är lite lustigt eftersom Mr. Herzog säger att han alltid skulle byta bort allt han äger för att kunna spela ett instrument, (gör det aldrig!!!) och jag känner på samma sätt fast tvärtom, hahaha.

Vari ligger skillnaden i att spela dragspel jämfört med en EMS Synthi?

Ett dragspel är framför allt betydligt tyngre! Och av någon anledning är dragspel dessutom mycket dyra här i Japan.

När gör du en ny film?

Jag är inte säker, men jag ska spela in en video nästa månad, min första video som jag kommer att använda mig av mosaik i. Och nej, det är inte en porrfilm.

Vad är det som är så lockande för dig med att göra filmer?

Tja, det är inte direkt att göra dem som tilltalar mig, jag bara föredrar att se det som en "konstform", om jag nu måste etikettera det. När jag gjort filmer, har jag egentligen inte haft en tanke på att göra en film, det är snarare så att film har varit ett mer passande forum för min idé än musik. Jag har inte gjort någon film på några år nu, men det finns ingenting som säger att det inte kommer att förändras innan året är slut.

Vad i själva processen med att göra film ger dig en kick?

Det är allt som ligger i redigeringen, hahaha. Nej, inte riktigt, men jag får en kick av möjligheten att kunna redigera i filmen.

Läsarna i Nya Upplagan är galna i listor av alla slag (allvarligt talat, det är de inte ... Jag har bett dem i över ett år nu att skicka in sina favoritlistor och inte en enda lista har ramlat in) ... så jag tänkte be dig att göra några listor, topp 5, på dina favoriter:

På rak arm...

Skräckfilmer?

Seance On A Wet Afternoon

Exorcist 3

The Shout

Little Murders

Sorcerer

Låtar?

Thunderclap Newman – Something

In The Air

Judee Sill – The kiss

Peter Ivers – Even Stephen Foster

Roy Harper – Lifemask

Claudio Rocchi – Volo Magico

Sport?

Ingen alls

Ord

Mahoubin

Hodokoshimasu

Danchounoomoidee

Kyousaika

Kyakuyoseipanda

Kan du berätta om ditt nya pop-projekt, jag vet att redan du gjort din första konsert i Japan? Dina egna låtar? Har du spelat in projektet redan?

Jag gjorde en show med mina nya band i Kyoto, men vi framförde bara en ny låt. Det kommer att ta lång tid att avsluta denna inspelning, som jag ironiskt nog skrev redan för tio år sedan. Vi får se. Det kommer förmodligen att ha kostat mig en förmögenhet innan inspelningen kan anses vara färdig, men jag kommer att framhärda, kanske.

Vilken skiva längtar du efter att få lägga till din samling?

Derek Bailey på Nondo. Kära läsare, hjälp mig!

Vilka fler instrument finns det att komplettera din samling med? Du spelade ungefär 200 olika instrument på ditt senaste soloprojekt... finns det något instrument kvar för dig att utforska, och är det något instrument som du verkligen önskar att du kunde behärska och spela?

Definitivt. Jag önskar verkligen att jag var bra på pedal steel. När det gäller traditionella instrument, så är det är min favorit. I övrigt är jag väldigt förtjust i att spela på min serge (synt).

Kan brittiska musiker improvisera?

Oh man, vad försöker du göra med mig?

Är den här intervju för lång redan?

Flera månader för lång, hahaha

Mats Gustafsson

Foto Olof Madsen

”Det är lite lustigt eftersom Mr. Herzog säger att han alltid skulle byta bort allt han äger för att kunna spela ett instrument ... och jag känner på samma sätt fast tvärtom.”

Those Dancing Days

I februari släpper Those Dancing Days den där svåra andra skivan. En andra skiva som varit helt självklar för Mimmi, Cissi, Lisa, Linnea och Rebecka, men som ändå tagit lite tid.

Det har tagit lång tid, vi började för längesen, men vi har spelat så mycket att det inte funnits tid.

Den svåra andra skivan är producerad av Patrik Berger, samme Patrik som 2010 även producerade Robyns och Tove Styrkes skivor.

Hur kommer det sig att ni valde att jobba med Patrik?

Egentligen med lite flyt, Rebecka jobbar på Cafe Wollmar och Patrik är stammis där, han fick lyssna på demon, och sa att han inte ville jobba med oss innan vi repat varje dag i två veckor.

Så då gjorde vi det, fyller Mimmi Evrell i, det var det absolut bästa han kunde sagt. Allt blev så mycket bättre.

Hade ni någon vision om hur det skulle låta?

Nej, det hade vi inte, men allt som allt blev den här skivan proffsigare, förklarar Lisa Pyk.

Ja, först visste vi inte riktigt vad vi gjorde, första skivan var så mycket mer hemmagjord, kanske lite mer indie, fast ändå inte. Det känns bra att jobba med olika producenter, få nya ideer och känslor för varje skiva.

Så att det rör sig, det måste förändras, vi förändras ju.

Hur har ni förändrats från förra skivan?

Rent fysiskt, vi är äldre, det har gått några år sen förra skivan, man får nya vänner och allt sånt.

Musikaliskt då?

Musikaliskt har vi jobbat mer med

den här skivan, vi har spelat en låt, arrangerat om, repat mer, tragglat mer, provat på mer.

De ska klara av flera intervjuer samma dag och har delat upp sig, Lisa och Mimmi i en grupp, och Linnea och Rebecka i en. Cissi är inte tillbaka från England än. Lisa och Mimmi fyller i vdras meningar, vet vad de vill säga och hur det känns, lite som syskon som pratar om sin familj, det kanske inte är

”Att släppa en skiva som folk tycker är dålig är lite som att föda ett fult barn. Skivan är ju vår baby”

så konstigt, sen 2005 har de umgåtts nästan jämt, och alltid spelat.

I början spelade vi live nog varje vecka, Lisa skrattar vid minnet och Mimmi fyller i, morsor och farsor fick skjutsa till spelningar på ställen vi själva inte fick gå på eftersom vi var under 18.

På Siesta festivalen i Hässleholm 2008 var Cissi åntligen 18 men hade glömt sitt leg, hon var så fruktansvärt irriterad, hon skulle ju få gå ut för första gången.

Det var 2007 som Those Dancing Days slog ner som ett bombnedslag i indiepop-Sverige. De släppte en EP som spelades flitigt, men mest ledde framgångarna dem utanför Sverige, till spelningar för Kungen klockan 8:00 på morgonen i Kina, och för Maud Olofsson.

Hon tyckte att vi svängde, skrattar Lisa, det var lustigt och lite konstigt, men väldigt roligt.

År det omöjligt att bli profeter i sitt eget hemland?

Nej, det är det inte, men Sverige

spyr ur sig bra musik, men saken är att den minsta staden vi besökt är nog Norrköping, vi har aldrig fokuserat på Sverige.

Det kommer mer folk på spelningarna i Tyskland och England, dels för att de är fler men också för att man vill gå på lite annorlunda saker.

Det är inte det att vi inte gillar Sverige, det har bara gått väldigt bra utomlands.

Som ett smakprov på Daydreams and Nightmares, som skivan heter, har låten Fuckarias släppts som mp3 och fått entusiaster att gnugga händerna av

en bra recension spelar det ju roll.

Det vore roligt om Patrik Forshage gillade skivan.

Jag får hellre bra recensioner i DN.

Priser då? Hur viktigt är det?

Inte jätte, men det är roligt att vara nominerad, och det vore fett att vinna.

Vilket pris känns störst?

Grammis tror jag, svarar Lisa, men mest för att det är så nostalgiskt, man har hört ordet Grammis hela livet.

Men P3guld är nog lite mer av en egen genre, lite mer som oss.

Ja, det vore fett att vinna alltså.

Lisa avbryter med att hon måste springa till sin astrologikurs.

Jag lär mig spå och sånt, horoskop ska jag lära mig också, det kan alltid bli en alternativ karriär om dethår skiter sig.

Emerentia Leifsdotter Lund

förväntan.

Det vore en ren mardröm att floppa nu, när första låten gått så bra, man tänker att hela skivan kanske inte kommer bli lika väl mottagen.

Ja, det vore som att föda ett fult barn, det är ju vår baby det här.

När In Our Spacehero Suits släpptes 2008 fick ni väldigt spridda recensioner, allt från halleluja-moments till svalnat kaffe, hur tror ni att Daydreams and Nightmares kommer tas emot?

Antagligen jämnare, recensenter kommer antagligen ha mycket mindre att anmärka på.

Jag tror att det kommer handla mer om musiksmak, säger Mimmi samtidigt som hon dricker en klunk Ramlösa, vi sticker inte i ögonen lika mycket som förra gången, allt är så mycket mer genomtänkt och välarbetat.

Vi älskar ju den här skivan!

Hur viktigt känns det att få bra recensioner?

Jag läser faktiskt inte recensioner, gör du det Mimmi?

Nej, det är bara lata som läser recensioner, de flesta som gillar oss hör nog talas om oss på annat sätt.

Fast bra recensioner är alltid jävligt bra, skrattar Lisa.

Ja, om någon man gillar och respekterar skriver

Starke

Man

Foto: Anton Magnusson

I dessa dagar då politiker har en tendens till att agera partipolitiskt opålitligt, uttala sig sammanhängande på ett osammanhängande vis, och dessutom slentrianmässigt ge mer eller mindre betydelselösa svar på helt meningslösa frågor, ville vi ta pulsen på en kommunalpolitiker som inte tappat rösterna även om hans parti tappat massor av röster och dessutom förlorade senaste valet. Frågorna som socialdemokratiska politiker ställt sig efter valet är många: ”Vart är vi på väg? Varför ska vi alls finnas? Hur ser vårt idealsamhälle ut om vi får råda? Varför ligger Norge så långt ifrån Hawaii” osv...

Vi begav oss helt enkelt till Svinarp som ligger centralt på landet, det vill säga, det har lika nära till absolut ingenting oavsett åt vilket håll man än vänder blicken. Där finns Svinarps Starke Man, Lars-Göran Bengtsson, som mustaschpydd, och till synes med superkrafter, kommer framsvischandes på sin cykel likt en ung Gunnar Sträng. Må så vara att Lars-Görans fru var otrogen, men han vann åtminstone det kommunala valet.

Dina väljare känner onekligen en stark sympati för dig, för visst var det just på grund av din frus vänsterprassel som du blev omvald!

Jag tror inte att min frus vänsterprassel påverkade valet särskilt mycket. Men hon och jag har glidit ifrån varandra de senaste åren, precis som Miljöpartiet och Socialdemokraterna.

Hade du tagit mer illa vid dig om din fru hade högerprasslat?

Nej, spelar ingen roll vilken partitillhörighet man har när man hänglar med någon annans fru. Men det är klart, om hon umgåtts med en kristdemokrat hade jag nog inte misstänkt något skumt.

Tycker du själv att du är en god förebild för kommuninvånarna i Svinarp?

Ja, det tycker jag. Vi säljer en t-shirt i receptionen med texten ”Vad hade Lars-Göran gjort?” Jag försöker agera rationellt och eftertänksamt i alla situationer. Det funkar ungefär var fjärde gång.

Har du någon annan politisk förebild mer än din egen spegelbild?

Vem som helst som var med på Jalta-konferensen. Roger Moore i Unicef. Eller Angela Merkel.

Det sägs att Svinarp är så tråkigt och händelselöst att man till och med rullar in trotoarerna på kvällarna, stämmer det eller är det bara illasinnade rykten?

Svinarp är inte tråkigt. Bara om man är mellan 15-40. Exempelvis har vi långlördag 3 gånger i månaden. Och ett badhus med norra Europas längsta vattenrutschbana.

Hur ska ni göra för att tvätta bort stämpeln som Sveriges näst tråkigaste kommun?

Det är något som media hittat på. Men vi har planer på en multiarena, där man både kan spela innebandy och dansa salsa. Kanske är vi 3:e tråkigaste nästa år? Man måste våga sikta högt.

Ni går ju ut hårt med att försöka att locka holländare till Svinarp, borde ni inte istället satsa på att ta emot flyktingar?

Vi tog emot två killar som heter Aras och Karzan förra året. De kom från Irak. De bodde hemma hos mig under tre månader. Sen fick de jobb på Bauhaus i Löddeköpinge.

Hur ska ni satsa på kulturen i Svinarp under kommande 4-årsperiod?

Det är inte mitt bord så att säga, utan kulturen hanteras av Gunvor Halldén. Men jag har hört rykten om en poesifestival med öl och tapas och även att Ulf Lundell letat hus i trakten av Lunnebo.

Stämmer det att det finns planer på att bygga en Citytunnel i Svinarp?

Bygget av tunneln ”Svina-tarmen” påbörjades för många år sen, men avbröts efter att man hittat rester av en medeltida by i området. Nu är det bara en grotta med smala studenter i pannlampa.

Vem skulle fått äran att inviga den?

Nån från TV4 Skåne. Eller vår duktiga lärduve-skytt Anita Adolfsson.

”Jag försöker agera rationellt och eftertänksamt i alla situationer. Det funkar ungefär var fjärde gång.”

Vore det inte bättre att satsa på ett snabbtåg till Hörby eller en bro till Eslöv?

Det finns ett snabbtåg till Hörby. Det går så snabbt att det inte ens stanar i Hörby.

Dricker du klimatkompenserat kaffe i lä, eller gillar du att det blåser?

Jag dricker vanligt bryggkaffe. Oavsett väder.

Vad gör Svinarp för att bidra till ett bättre klimat?

Jonna Wetterström har hand om miljöfrågorna. Jag cyklar till jobbet, röker inte och använder samma kalsonger om möjligt två dagar i rad.

Tycker du det är bra att sopsortera? I teorin bra. I praktiken jobbigt. Som löpträning.

Vad tycker du att du själv lyckats åstadkomma under din tid i Svinarp?

Bättre livskvalitet för 75% av befolkningen och en ny infart. Har du och Lars Adaktusson samma frisör?

Nej, inte om han inte klipper sig hos Algot på gågatan i Svinarp.

Det talas ju mycket om att skolmaten är

dålig i skolorna, hur ser det ut på skolorna i Svinarp?

Det ser bra ut. Mycket potatis och salt.

Tar mattanerna till sig av det mångkulturella eller är det falukorv och potatismos som prioriteras?

På tisdagarna är det tex-mex och varje fredag är det en överraskning. Överraskningen kan exempelvis vara allroundkrydda på bordet eller inga gafflar.

Hur var du själv i skolan, egentligen?

Satt du längst bak i klassen med täckjacka och gungade på stolen?

Jag gungade på min stol en gång. Den knäcktes. Jag vägde 90 när jag

gjort dig skyldig till civil olydnad inom kommunen?

Jag kanske har ställt bilen på förbjuden plats. Men det var bara i en halvtimme. Mannen med rullstol fick vänta i 20 minuter.

Har ni dragit upp några riktlinjer ifall Svinarp skulle drabbas av självmordsbombare?

Nej, sannolikheten är så liten att någon skulle vilja spränga sig i Svinarp. Däremot sprang en kvinna naken över torget förra sommaren som en protest mot de höga biljetpriserna på bio.

Har ni någon säkerhet utöver det normala för att kontrollera inpasserande på kommunhuset?

Nej. Anita ser allt.

Kan man se på någon – innan man hör explosionen – att det är en självmordsbombare, tror du?

Om man har dynamit runt kroppen, så kanske det finns en anledning.

Hur ska ni profilera er 2011?

På samma sätt som 2010 – Svinarp – Kunskapskorridorrens Återvändsgränd.

Det har gått rykte om att ett förestående EU-toppmöte är inplanerat i Svinarp, är det någonting du vill kommentera?

Inget jag känner till. Är det därför de har köpt in tre sachertårter?

Vad har du i månadslön som kommunchef?

Den informationen finns på allmän plats. Jag tjänar nog mer än dig.

Vad är det viktigast beslutet du tagit under din tid som Svinarps starke man?

Att byta kontorsstol.

Finns det, som du ser det, någon som skulle kunna ersätta dig någonsin?

Socialdemokratin har problem med återväxten på nationellt plan. Men vi på kommunerna sitter kvar tills någon gör en militärkupp.

Har du något inplanerat just nu?

Nej.

Lars Yngve

Tre hus i Berlin

C-J Charpentier kartlägger Walther Sommerlath

Landshuter Strasse 11 är ett bostadshus som överlevt kriget. Det byggdes omkring 1901, och ligger i stadsdelen Schöneberg. Arkitekturen för tanken till tidig funkis, gaturummet speglade redan från början välmående medelklass.

Sommaren 2010 renoverades husets yttre. Ingen av hyresgästerna från krigsåren, eller någon av deras efterlevande, finns dock längre kvar på adressen.

Här bodde den framgångsrike judiske fabrikanter och ingenjören Ernst (Efim) Wechsler, född 1883 i Chisinau i nuvarande Moldavien, inflyttad till Tyskland 1900 och skriven i Berlin 1914.

Det gick bra för Wechsler fram till åren efter nazisternas maktövertagande. Han startade ingenjörbyrå på Unter den Linden, hade goda inkomster, blev tysk medborgare, och köpte dessutom ett hyreshus på Belle-Alliance-Strasse (idag Mehringdamm) 1923.

1935 återkallades Wechslers tyska medborgarskap, och på våren 1939 tvingades han i landsflykt och förenades med sin dotter Ilse (1913-1990) i Brasilien, dit hon utvandrat med sin make 1936.

Wechslers hyreshus i Berlin såldes exekutivt på skenlegala grunder 1940, och han etablerade sig som fabrikkör av järnstaket i det nya landet, ansökte om skadestånd från Tyskland 1947, beviljades 900 D-Mark flera år senare, blev brasiliansk medborgare, och avled 1962. Hans grav finns på en judisk kyrkogård i Rio de Janeiro.

Brasilien var för övrigt ett stort utflyttningsland för tyskar från tidigt 1800-tal och framåt.

Wassertorstrasse 14 ligger i stadsdelen Kreuzberg, som sedan 1800-talets andra hälft kombinerat boende med fabriker i kompakta kvarter uppbyggda kring ett antal innergårdar.

I denna fastighet låg bland annat sedan 1931 metallvarufabriken Wechsler&Hennig, grundad 1929 på en närbelägen gata av nyss nämnde Ernst Wechsler och den åtta år senare utköpte kompanjonen Paul Hennig.

Den tolfte april 1939 *ariserades* företaget – en påbjuden process då judisk egendom överfördes till så kallade renrasiga tyskar, vanligtvis genom köp till underpris efter hot. Ibland kombinerat med utresistillstånd.

Mannen som på detta sätt tillskansat sig Wechslers företag var "stålbolagsagenten" och nazisten Walther Sommerlath (1901-1990), partimedlem sedan 1934 och återflyttad till Tyskland från Brasilien 1938 – kort innan Brasiliens president förbjöd nazipartiet i landet.

Härefter ställde fabriken, med trettioåttio anställda, om till militärproduktion – precis som ett tiotal andra i omkringliggande byggnader. Flera av dessa verkstäder var likaså ariserade, och utnyttjade ofta tvångsarbetskraft.

Hösten 1943 bombades delar av fastigheten av de allierade. Somt förstördes helt, och somt stod kvar men revs – förmodligen på 1980-talet – för att ge plats åt bostadshus.

Prinz-Friedrich-Leopold-Strasse 26 i stadsdelen Nikolassee är en luxuös tyrolervilla uppförd 1901 åt den kände tidningsutgivaren Otto Thiele. Hit flyttade senare meteorologiprofessorn Otto Kiewel, en kompositör och ett par judiska köpmän. Varefter Walther Sommerlath – oklart hur – slog sig ner i huset på våren 1939.

Hela denna överklassenklav i sydvästra Berlin – komplett med egen järnvägsstation och stora trädgårdstomter – anlades i tidigt 1900-tal och består av ett fyrtiotal imponerande privatvillor, som i huvudsak klarade kriget.

Gatan är då som nu lugn och burgen, och i många av villorna – exklusiva hus som idag kostar omkring femtio miljoner – finns små kommersiella inrättningar i markplanet: apotek, guldsmed, kosmetika, inredning, läkare, och så vidare.

Walther Sommerlath lämnade Berlin för Heidelberg på senhösten 1943, återvände till Brasilien där han arbetade för svenska Uddeholm 1947, varpå han tio år senare slog sig ner på den förnämna Bergstrasse i Heidelberg – stadens gräddhylla.

Det finns fortfarande frågetecken kring Sommerlaths förlutna. Han deltog bevisligen i nazisternas arisering och träffade Wechsler i samband med övertagandet men hur han kom över villan i Nikolassee förblir okänt. Själv förnekade han hela tiden sitt samröre med brunsbjortorna.

Drottning Silvias uppgift om att fadern tillverkat hårtorkar och leksaker är inte heller korrekt. I stället handlade det om specialdetaljer och optik till pansar- och luftvärnsvapen på uppdrag av Hitlers dödsmaskin.

Att Wassertorstrasse i engelsk översättning heter *Watergate* är slutligen en pikant slump.

C-J Charpentier

Wassertorstrasse 14: idag skäligen enkla bostadshus nära Moritzplatz. Till vänster kyrkan St Simeon som klarade bombningarna

Landshuter Strasse 11: fasaden putsas på en överlevare från kriget medan flera andra hus på gatan bombades och ersattes med nybyggen

Prinz-Friedrich-Leopold-Strasse 26: ett av gatans största hus och alltjämt privatbostad

TIDEN

Tiden. Tiden hjälper, skrämmar, helar och stressar. Den är paradoxal då den å ena sidan är nyckeln till överlevnad, men å andra sidan håller oss i handen rakt in i döden. Resonemang kring ti- den kan aldrig vara rätta eller felaktiga då tiden är någonting relativt som för- ändras beroende på hur den upplevs. Ibland är hoppet om framtiden det enda som ger kraft åt överleva nuet, men ibland är framtiden det som hotar att slita bort det ögonblick man önskar varade för evigt. Framtiden kommer, oönskad som önskad.

Tiden är ett skydd då livet går en emot och motgångarna står på rad och avlöser varandra. Tiden blir en flyktväg. Jag läser gamla dagböcker, bladdrar i fotoalbum och förgyller det som varit. Minnena förflyttar mig tillbaka i tiden. Konfrontationen med verkligheten skjuts upp. Eller så förflyttar jag mig framåt genom att försjunka i drömmar om framtiden. Det är rätt fegt.

Ändå så är det tankarna kring fram- tiden som gör nuet hanterbart. När man en nyårsnatt hittar sig själv, en- sam lämnad på en bänk, med ett ned- släckt hopp och ett hjärta som värker så är det i tanken kring tiden som trös- ten finns. Timbuktus ord om att allt lö- ser sig bara tiden går för den "har en sän magisk effekt" ekar i huvudet och överklignt känns smärtan som någonting oöverkomligt och betydligt mer avlög- set. För tiden är ju det enda som vi fak- tiskt har, och i den finns alla lösningar och svar.

Trots det så fortsätter tiden att skrämma. Inte bara den som kän- ner hur döden sakta smyer sig på, utan även den som är mitt uppe i livet men rädd för vad besluten som fattas idag, gör med framtiden. De vågar inte ohämmat slänga sig ut i livet. Vågar inte riskera allt, vågar inte darra och lämna rädslan. För kanske kommer dagens beslut öppna dörrar man helst beva- rar stängda. Men sådant går aldrig att förutse och väljer man att vara "här och nu" och hänge sig hundraprocentigt åt nuet finns ingen rädsla i framtiden, det ordnar sig då.

"And everyone keeps saying, 'no- thing helps but time.', time is all I own", som Joshua Radin sjunger, eller som ett annat av mina favoricitat lyder "Lösningen ligger dock inte i ett änd- löst utforskande av vår personliga his- toria. Det förlfuta finns per definition inte mer, men det är mot dess vålnad vi kämpar. Men kampen förs alltid i nuet". Nytt år, nya möjligheter, och en oänd- lig mängd tid. Det är bara att våga, och sen får det bära eller brista.

Isadora Bennet

BOSTADSRÄTTSFÖRENINGEN

Hon styrde in bilen i full fart framför mig, som om jag vore en skurk tagen på bar gärning. När min blick mötte hennes ilskena glödande ögon kände jag mig skyldig utan att veta varför. Jag tryckte soppåsarna som jag bar tätt intill mig, utan att tänka på att mina kläder kunde bli smutsiga. Hon klev ut ur bilen snabbt som en stuntman och sa till mig: Det här sopnedkas- tet får du inte använda! Det tillhör bostadsrättsföre- ningen. Jag hörde mig själv svara med darrande röst: Men, men jag bor ju i det röda huset...

"Aha, du är den som aldrig deltar i föreningens akti- viteter! Så det är därför jag inte känner igen dig... Nä, om det är på det viset så får du väl kasta ditt skräp." Hon lämnade mig där med skräpet i famnen, och det tog en stund innan jag fattade vad det var som luktade så illa.

Men en sak har jag lärt mig: vill man som invandrare veta om man har blivit svensk så finns det ingen större prövning än att vara medlem i en bostadsrättsföre- ning. Det är här man tar tempen på sin integrationsför- måga. För mig kändes det som att vara med i en sekt, vi hade till och med en pastor, fast vår var som tur var snällare än den i Knutby. Med alla dessa gemensam- ma aktiviteter är det inte konstigt att man här i landet blir utbränd, det där är ju nästan en heltidssyssla. Dessutom finns det alltid minst en spiontant i varje förening.

En tant som har koll på precis när man kommer hem, när man går ut igen, vem man träffar och vad man är till middag igår. Jag misstänker att dom vill klura ut hur en invandrare har tagit sig in i en bostads- rättsförening från socialbidragsmisären

Att grannens katt utträttar sina behov i ens trädgård är en sak, men att den blir överkörd mitt framför ögo- nen på en år en annan. Den sorgliga dagen som gran- nens katt dog av vad som jag misstänker var ännu en ungdom bakom ratten utan körkort, kommer jag ald- rig att glömma

Men den stackars katten gjorde att jag blev tvung- en att kliva ut ur skuggorna och spela hjälte, jag var nämligen den enda som vågade lyfta upp den från gatan. Kattägaren ville inte veta vad jag gjorde med den livlösa lilla kroppen, bara hon slapp se den. För mig som har vuxit upp i kriget och vandrat bland så många döda, verkade ett litet kattlik inte så farligt, även om jag själv inte kunde låta bli att gråta. Jag ringde Djurskyddsföreningen för att ta reda på vad jag skulle göra med kroppen. Jag blev kopplad till en trevlig dam som sa "Djurskyddsföreningen var- sågod". "Hej och hå" sa jag, vad gör man med en svensk bondkatt som blivit påkörd av en invandrare i Merca? I och för sig var jag lite osäker på om det var en Merca eller BMW, för i Rinkeby finns det nästan inga andra bilar. Förutom då enstaka svenska volvo- burna politiker på röstfiske. Inga fördomar här inte. BLINK, BLINK!

Djurskyddsföreningskyddstanten trodde att jag skojade, men hon fick snabbt övertaget genom att i sin tur lär mig att tro att om drev med mig, när hon med len röst erbjöd sig att honbesörja begravning av kattliket efter en kilobaserad taxa. Tanken på den döda katten i Djurskyddsföreningens vågskaålar gav mig kalla kärar. "Det är väl ingen potatissäck det gäl- ler" sa jag. Sen åkte jag ut i skogen och begravde den själv. Men fråga mig inte var, jag har så dåligt lokal- sinne att det är ett mirakel varje gång jag hittar hem efter jobbet.

Det har gått ett tag sedan detta ägde rum. Numera är jag bosatt i ett vanligt hyreshus – tack och lov, och jag och den arga damen är KANSKE väner.

Heja Sverige, Zinat heter jag!

Zinat Pirzadeh

Jonas "snögubben" Jonasson

NU LÄGGER VI VINTERN PÅ IS

En bild: Jag sitter i en solstol på "Jonas Jonassons"; mitt och min familjs café i Kai bae på Koh Chang i Thailand. Det är förhållandevis svalt; 28° i skuggan. Jag har lämnat ryggskottet, snöskott- ningen, förkylningen och vinterkräk- sjukan bakom mig. Jag pendlar både i verkligheten och i fantasin, mellan Sve- rige och Thailand. Här är problemen många, men små. Hemma (ja, i Sverige då) får folk istappar i huvudet eller slirar av vägbanan i snön. Här kör isbilarna skytteltrafik för att kyla ner folks drinkar och huvuden. I Sverige kör likadana bi- lar i skyffeltrafik. Jag känner mig, å ena sidan som John cleese i Fawly towers, när jag försöker skriva ut dokument men skrivbläcket är slut. Många mo- torcykelfärder och pysslanden senare är arbetet slutfört och kunden har ing- en aning om fixandet och trixandet i ku- lisserna. Å andra sidan, känner jag mig som en kung i ett fantastiskt kungarike. Kunderna är mestadels svenskar som behöver ett gott råd och en kopp kaffe, lite internet eller bara en bir. Vi pratar om den hiskeliga vintern och om hur förträffligt vi har det på vår paradiso. Det är verkligen paradiset här, om, OM, man har pengar! Vi följde med våra thailändska vänner, en familj från Isaan (Nordöstra delen), till Sjukhuset i Chantaburi. Deras 3-åriga son har en form av blodårjuka. Detta är inte ett drömläge för en fattig familj.

En ny bild: Jag sitter i ett väntrum. Det känns som om jag befinner mig i en 40-talsfilm. Små barn skriker och gråter eller bara släpper en liten tapper tår, när de tar blodprov eller linkar fram med gigantiska droppvagnar. Säng- arna är i rostfritt stål och föräldrarna ligger och sover under sängarna på en matta. Det är 8 sängar i varje rum. De flesta har inte råd med ett eget rum; det kostar 1200 baht (270 kr). Vi går och åter i den gemensamma matsalen. Där finns ett otroligt utbud av Thailändska läckerheter. Innan vi äter desinficerar vi besticken i kokande vatten. Kanske nå- got för svenska sjukhus att ta efter nu i influensatider. Vår utsikt är mentalsjuk- husavdelningen. Alla tittar intresserat medan de smaskar i sig sin nudelsop- pa. Ovanlig lösning! Resten av dagen går åt till att shoppa förnödenheter till caféet. Hemma på ön igen och jag har fått perspektiv på paradislivet. Folk sit- ter på huk och grillar och dricker den inhemska spriten; "Lao Kao" (risbränn- vin), jag blir bjuden på ett glas, dricker det, fryner inombords, men visar ing- enting, man är ju väluppfostrad. Jag säger; "Tjock dee", som betyder skål, men även lycka till. Det är verkligen nå- got de behöver, lite tur. Är man fattig och dessutom har otur, då är livet ofatt- ligt svårt i Thailand. Jag har haft tur, ni har haft tur, vi har haft tur.

Jag sätter på en kanna kaffe, läser nyheterna och fortsätter att tina. Jag har lagt vintern på is. Istiden får vänta. Jag räcker er texten med varm hand.

Jonas "snögubben" Jonasson

Jonas Hallberg

PENNSYLVANIA 6-5000

En granne från porten bredvid hade inför förra helgen placerat ett anslag i min trappuppgång i syfte att upplysa och be om intillboendes förståelse för en högljudd fest. Detta ljudliga gäs- tabud avsågs enligt anslaget gå av stapeln i lappskrivarens bostad under lördagskvällen.

Av detta hörde jag med facit i hand noll och intet. Inte ens när jag under Serenius kvällsrunda passerade förbi partyhuset runt 23-draget. Det enda jag då kunde förnimma var ett svagt mummel genom det öppna köksfönst- ret. Vadan detta, ska man hålla på och sätta upp lappar i folks trappuppgång- ar är det väl minsta man kan begära att det skall höras åtminstone ett pip el- ler två?

Var var musiken?
Var var dansen?
Var var fylleskrälet?
Var var folket med gummivristerna som alltid brukar vackla runt utomhus huttrandes för att röka vid midnatts sena timma då mestadels tomtar och hundägare äro vakna?

Jag tycker detta var dåligt, på grän- sen till effekveloskeri faktiskt. Varp på själv- aste djävulen flög i mig och jag lutade mig över en slarvigt fickparkerad Audi av nyare årsmodell. Knackade lite lätt på Audins framruta på det att billamet genast gick igång. Lite oljud får man förvänta sig när det hålles fest i områ- det, det har alltid varit och kommer all- tid vara min paroll.

Således ämnar undertecknad omgå- ende medelst velociped begifva sig till den närbelägna ICA-affären. Detta i syfte att på den för allmänheten upplåt- na anslagstavlan anbringa en pappers- lapp innehållande en förvarnande text där det med all önskvärd tydlighet till- kännagives att Grefve Fågelsparre äm- nar spisa gamla Zarah Leander-sten- kakor på trattgrammofonen utrustad med en för ändamålet överdimensio- nerad fyrtiotoms bakelittratt under hela lördagskvällen fram till småtimmarna, d.v.s. runt 21.50 då sjö och väderrap- porten går av stapeln i Sveriges radio P1. Uppehåller ni er i trakterna, så håll för guds skull i hatten. Det kommer att svänga mer än den gamla nordslingan på Nürburgring, det vill säga utav bara den! Om mina Glenn Miller-plattor kommer fram gör ni bäst i att springa åt andra hållet, annars kommer ni bli för- kylda av draget. . .

Med lyft cylindherhatt Grefve Fågelsparre

Jonas Hallberg

VETT OCH ETIKETT

Kära läsare,
Många av er har velat veta hur man gör när man har en middagsbjudning i sitt eget hem.
Jag är glad över att få säga att jag behärskar även detta område galant.

Jag undrar om jag ska bjuda in folk per SMS, mail, telefon eller handskrivet brev?
Det viktiga är att du bjuder in folk senast två veckor före själva partyt, och att du bjuder in allihop SAM-TIDIGT, så inte Alice och Bengt blir irriterade för att Anna och Jöns är bjudna men ännu inte Alice och Bengt (om du nu har tänkt bjuda in även Alice och Bengt.)

En del människor har som tråkig vana att komma litet för tidigt – "Jag kanske är litet tidig?" och där står du med shampoo i håret och en fransig frottéhand- duk om hagen.

Det kan då vara frestande att ropa: "Gå hem!" till dessa gäster, men du får försöka skärpa dig och hålla masken och ta emot ett papperssjok från de tulpaner som Anna och Jöns har med sig. "Stig in, stig in!" är här en lämplig replik, medan du sakta gnisslar tänder.

Jag brukar säga, att det är ett brott att komma för ti- digt, men bara en synd att komma för sent.

Men nu har alltså de cirka 10 gästerna kommit in och står och småpratar med varandra. Värinnan försöker undvika en katastrof i köket. Hon hade tänkt hinna kasta sig in i duschen innan gästerna kom. Den planen måste hon nu skrinlägga. Vad gör värden i det här läget?

Värden har av någon anledning hunnit duscha och doftar som ett franskt växthus. Han håller småleende på med att öppna de explosiva bubbelvinflaskor som man tänker bjuda på. Genom sin flödande charm skapar han snabbt en puttrig stämning.

Han går nu runt och fyller på allas glas och kom- binerar med en skål salta nöter, som i sig kan öka törsten.

Bör jag placera folk? Hur berättar jag i så fall hur de ska sitta?
Välidigt bra fråga!

Ja men finns det något bra svar?
Börja med att rita en översiktsskiss i fågelperspektiv i dubbelt A4-format.

Du ritar först en stor liggande rektangel (middags- bordet) och markerar sen var varje gäst ska sitta. Den här bilden visar du upp för alla vid fördrinken.

Jaha, men hur placerar man listigt och psykologiskt?
Ingen medborgare som är gift eller sambo med X ska behöva sitta bredvid X.
Bara om X och Y är förlovade, ska de behöva sitta bredvid varandra.

Om både Annalisa och Gregory är intresserade av hårlösa insekter, kan det vara lämpligt att placera dem bredvid varann. Och så vidare.

Ett roligt grepp är att – plötsligt – vid desserten låta alla män flytta tre steg åt höger. Nya samtalsäm- nen står som spön i backen. Killen som nu har ham- nat med värinnan till höger, inser att det är han som måste hålla tacktalet, som faktiskt kan vara ytterst otart:

"Tack så mycket för en väldigt god middag!"

Nästa gång kommer vi att tala om maten och drycker- na, som också kan ha en viss betydelse för ett lyckat kalas. För att inte tala om flirten.
God middag!

Jonas Hallberg

Jonas Hallberg

Bild: Evelina Hultqvist

STOCKHOLM, STOCKHOLM, STAD I VÄRLDEN

De sa till mig. Åk inte till Stockholm. Du blir aldrig mer densamma.

- Det luktar blöt asfalt när jag öppnar porten. Regnet ligger som pärlor i Vasaparken och mina sandalar blir blöta i sulan. Stockholm om sommaren. Papperskorgen utanför har svämmat över av pizzakartonger och take-away-muggar.
- Jag tänker tyst, tyst, tyst för mig själv att jag inte alls gillar dig. Att jag hatar dig. Jag hatar dig Stockholm, jag hatar dig. Jag hatar dina uteställen och det dyra vinet. Jag hatar tjejerna som sminkar sig till fördärvelse och jag hatar killarna som vevar ner rutan och visslar på mig när jag skall gå över vägen.
- Det snöar på Folkungagatan. Ter- mometern visar -1,5 grader och om jag sitter på stolen närmast fönstret känner jag hur hårstråna i nacken reser sig när kylan tränger på.
- 1:ans buss går från Essingen in i mot stan. Jag ser på villapapporna. Och skrattar lite. Tjoho! Jag har två bröst och har varken blivit slapp eller tjatig.
- Såhär gör man i Stockholm säger jag. Och sveper mitt glas. Maria bor ute på landet aldeles ensam. Och trivs med det. Jag hade velat trivas med det också. Men det gör jag inte. I alla fall så låtsats jag som om att jag vuxit ur min gamla hemstad Göteborg. Och råkar jag skriva att jag ska hem när jag ska till Göteborg raderar jag det for. Stockholm är hemma nu.
- Det finns en anteckning i min telefon om att jag träffat Oscar på Sveavägen. Jag minns att jag tittade på honom lite extra i värsoolen. Att jag undrade hur det var fatt. Och att han log. Jag minns att jag vände mig om och att jag sen skrev ner att jag träffat honom. Och att det gjorde mig glad. Att träffa någon jag kände.
- Killen i kassan på ICA Matmästar tittar konstigt på mig. Jag har lust att stirra tillbaka och väsa mellan tänderna att han ska sluta stirra, att ett foto varar längre. Att han har en finne i pannan. Då ser jag det. Mitt ena bröst har glidit ur klänningen.
- Anna är nog runt 50. Vi träffar henne en kväll på Harvest Home. Jag tycker om henne. Hon bär på sitt liv i tre plastkassar och hon äger en mobil som hon vaktar med hela sitt liv. Anna har bott på Kvinnohem nästan hela sitt liv. Och när jag ska beskriva henne säger jag att hon inte är äcklig. Varför skulle hon vara äcklig frågar jag mig själv sekunden efter. Men det är för sent.
- Drottninggatan 30 maj 2009. En ganska fet tant. Låt oss kalla henne kvinna. Går emot mig med en barnvagn. Hennes son heter Kevin. Det är ingenting jag gissar mig till utan något jag vet eftersom det står Kevin på en skylt på vagnen. Om man gjort misstaget att döpa sin son till Kevin borde man definitivt inte skyta om det.
- Första gången jag besökte Spybar såg jag bara en stor lägenhet med

dryga människor. Människor med dålig smak. Människor med för mycket alkohol i blodet. Nu sitter jag där själv. Eller jag sitter inte. Jag dansar styrdans med Bob Hansson.

11. 8:36 Slussen en tisdag. Alla går i sina kostymer mot stan. Ganska snabbt går de. Och alla går på höger sida, längst med vatnet. Jag går på vänster för att slippa trampas ihjäl och för att slippa dras med. Jag är livrädd för att bli som dem. Utarbe- tade och med ointressanta jobb. Med någon hemma som inte alls är kär längre och som inte avbryter mitt i en mening för att ge bort en kyss.

12. Midsommarkransen i en liten korvkiosk med rättigheter. Några röker blå LM och de som har lite mer pengar och inte bryr sig om att spara 10 kronor röker istället Marlboro Lights.

13. Folkungagatan mitt i natten, grannen rakt över sitter naken vid sin dator och skriver. Jag iakttar honom tills han går och lägger sig. Innan han lägger sig i sängen tar han på sig kläder. Han kanske bara försöker vända på livet.

14. Jag hör hur de bredvid mig bestäl- ler in svära drinkar, hur de gör det för syns skull. Ingen vill dricka någon- ting med fler än två ingredienser. Jag tittar på dem med förakt, för det är ju det enda jag har kvar. Jag sitter ensam i en bar på Söder igen och intalar mig själv att det är för att jag vill det och inte för att jag inte känner någon i Stockholm trots att jag bott här i två år.

15. Trots att det gått två år har ingenting hänt. Jag går med samma väskor, samma gitarr i samma fodral och samma skor nedför backen mot Essingeringen. Jag är tillbaka där jag började. Jag är tillbaka i huset där allt startade. Där Stockholm startade. Och ingenting har hänt. Förutom

att vi blev förälskade, gjorde barn, ville leva i evigheten- Amen, att du dumpade mig på mail, att jag inte åt på flera veckor, att jag tog min examen. Allt är precis det samma. Jag är bara två år äldre.

De sa till mig, åk inte till Stockholm, du blir aldrig mer densamma.

Emerentia Laifsdotter Lund

Jonas Hallberg

NYTT ÅR

Nytt år, nya tankar men också tid för re- flektion och eftertanke.

2010 var ett år då vi miste flera som betydde mycket för många. Först ut och kanske den som betytt allra mest är Rainbow, Black Sabbath och själv- klart fixstjärnan i sitt eget band, Ron- nie James Dio. Till slut blev cancern honom övermäktigt men in i det sista så presterade han sånginsatser som få kan efteraska. Ronnie James Dio, eller Ronald Padavona som han döps- tes till 1942 kommer att minnas för sina utomordentliga plattor med Rain- bow, Black Sabbath och egna bandet Dio. Många är klassikerna som han lånat ut sin lejonröst men låtar som "Kill The King", "Long Live Rocj'k n Roll" och "Holy Diver" är standardverk i hårdrockskanonen. Det känns väl- digt onödigt att just som Peter Steele, frontman, basist och sångare i Type O Negative gick bort endast 48 år gam- mal.Peter hade hålit sig nykter och drogfri ganska länge, det såg ut som om Type O Negative gick en ny vår till mötes och en ny platta var i plane- ringsstadiet. Den över två meter långa bjässen dog av hjärtsvikt den 14 april 2010. Så onödigt. . .

Slipknots basist och en av grun- darna av den explosiva nonetten Paul Gray lämnade fru och ett ofött barn efter sig då han dog endast 38 år gam- mal på ett hotellrum 24 maj 2010. Även detta känns verkligen trist och onödigt när en så ung människa lämnar jorde- livet utan att fullgjort sitt värv. Slipknot är ett fasligt underskattat band som bjuder på en od mix av blackmetalf- riff och rent väv. Begåvade musiker och låtskrivare är det också. Tydligen ska de ut och spela nu i sommar och låt oss hoppas på åtminstone ett besöka av den maskerade och numera deci- merade skaran på valfri festival.

2010 gjorde Khoma årets bästa platta med "The final storm". Som en storm över den norrländska prärien drog de fram med sin både känsliga och hårda musik.

2011 hoppas vi på att Sweden Rock Festival blir precis så bra som det ver- kar att bli. Metalltown ser urstarkt ut och senare under året har filmen om Mötley Crües vilda liv och fritt efter de- ras numera klassika "The Dirt" premiär. Låt oss hoppas på att det inte blir den kalkon som det faktisk skulle kunna bli. . .

Väl mött under 2011. . .

Jerry Pritz

Jonas Hallberg

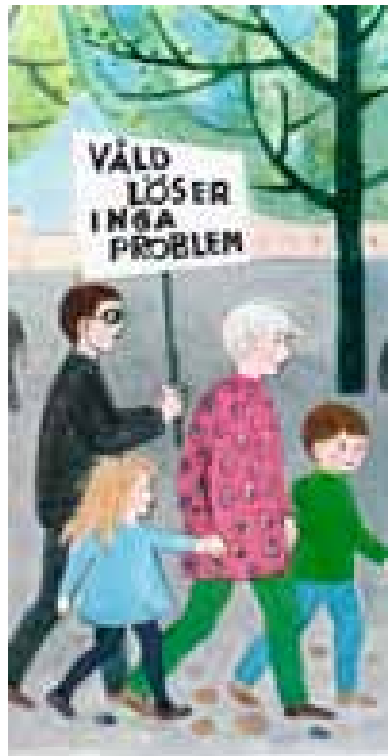

Kalle Lind

Proggiga barnböcker: Demonstrationer och storfamiljer

2010 utkom Kalle Lind med ”Proggiga barnböcker” (Roos & Tegnér), en personlig, komisk och bitvis elak redogörelse av 1970-talets vänsterlitteratur för barn. Som den envetne samlare han är, har Kalle Lind förstås hittat betydligt fler tidstypiska böcker än vad som rymdes i den där boken. I vanlig ordning, när det handlar om djupdykningar i populärkulturella fenomen, kommer då Nya Upplagan väl till pass.

Även i många sjuttitalsböcker som inte är uttalat politiska sipprar proggen och tidens tendenser igenom, liksom i förbigående, som en självklar del av rekvisitan. Det kan handla om FNL-märken och palestinasjalar och andra yttre progkoder, det kan handla om ett påbjudet avslappnat förhållande till sex eller om alternativa familjebildningar. "Storfamilj", det vill säga det man också kallar "kollektiv" (och som många då också kallade "gruppsexkollektiv"), var ett begrepp i tiden från sextitalets slut. Jag har aldrig sett några siffror på hur många som verkligen levde i organiserade storfamiljer – i sin bok om "Välfärdsåren" (2005) påstår diversevetaren Göran Hägg att de var "ganska sällsynta" utan att lägga fram andra bevis än sin egen maggropskänsla – men jag gissar att fler gillade teorin än praktiken.

I film och litteratur från tiden dyker storfamiljerna upp med en viss regelbundenhet, oftast som ett tacksamt objekt för hån. I satirfilmen "Miss and Mrs Sweden" (1969), med manus av författaren och retsticken Lars Forssell, förekommer ett kommunistiskt kollektiv som givetvis bor i en luxuösa Lidingövilla och där medlemmarna låser in sej på muggen för att i hemlighet låsa den imperialistiska Kalle Anka.

Betydligt positivare presenteras en storfamilj i Kerstin Thorvalls "Peter möter Cecilia" (1970), en kapitelbok för 5-9-åringar. Sjuåringen Peter har avvikande konstnärsföräldrar och känner sej utanför tills han möter jämnåriga Cecilia, som också lever i en bohemisk miljö och trivs bra med det. Hon rabblar upp alla hon delar hem med:

"Mamma och jag och Tommy och Mick – det är desertören och han sköter hushållet, och ibland bor hans tjeje, som heter Barbro här, hon är svensk – och så är det Lefte och Katarina och deras unge, som bara är två veckor och heter Napoleon, fast det heter han inte förstås. Han har inget riktigt namn än, dom kallar honom för Napoleon därför att han är en enväldshärskare, säger Lefte." Inte nog med att hemmet kan ståta

med en tvättäkt desertör – "en soldat som inte vill kriga och som har gett sig iväg från kriget" – utan som en extra fjäder i progghatten trotsar han också könsrollerna genom att diska.

Det är så klart Vietnamkriget han deserterat från, vilket också avhandlas som hastigast i boken. Peter frågar sina föräldrar vad en desertör egentligen är och pappan stoppar sin pipa ordentligt innan han svarar: "Det krig som man just nu talar mest om, det är det i Vietnam. Det vet du, va?"

"Jo, det visste Peter. Det var ofta om det på TV, och en gång hade han gått med mamma och pappa på en demonstration, där man ropade "Ut ur Vietnam, USA" – och mera som han inte kom ihåg."

”I tågen träffade man gamla vänner och nya ligg, fick en pratstund och motion, lärde sej några nya slagord att använda som vaggvisor, knöt kontakter, nätverkade.”

Och är det nåt som det verkligen mllrar av i sjuttitalets barnkultur så är det just pedagogiskt kursiverade demonstrationer. Är det inte barnen själva som demonstrerar för alternativ jul, bättre miljö eller mindre morötter på dagis, så paraderar tågen förbi nästans i bakgrunden, som en del av stadsbilden och miljöbeskrivningen.

Mitt intryck är att demonstrerandet på sjuttitalet helt enkelt var ett sätt att umgås. Kunde man på ett ungefär skriva under på vad som stod på banderollerna så hoppade man in i nåt av de demonstrationsföljen som ständigt verkar ha varit i rörelse genom svenska städer. I tågen träffade man gamla vänner och nya ligg, fick en pratstund och motion, lärde sej några nya slagord att använda som vaggvisor, knöt kontakter, nätverkade.

Det här var ju långt innan Facebook

kom och effektiviserade allt.

Ett exempel på hur demonstrerandet finns med som en rekvisitadetalj hittar vi i de fyra omhuldade böckerna om Måns och Mari ("Måns och Mari och vintern" 1974, "... om hösten", "... om våren", "... om sommaren" 1976). Två barn följer årstidernas skiftningar tillsammans med en mystisk tant som heter Matti och som de tydligen bor hos. Böckerna har på intet sätt någon politisk syftning. De handlar om frukter och bär och höstlöv och död som ger liv och lägger stor vikt vid ord som "kamferspindelskivling" och "höggul fingersvamp".

Ändå, inte alls som ett statement utan som en självklarhet, tränger sej demonstrationstågen in i handlingen. I vårboken avlöses påskriset och valborgsbålet av första maj. Och vad är det nu "man" gör på första maj?

"– Vart ska du gå, Matti? frågar Mari.

– Jag ska demonstrera mot krig och svält och allt

Mats Söderlund

Ett slags makt

Alliansen i Nacka vill lägga ut alla sina bibliotek på entreprenad. Privata aktörer skall sköta driften. Marknaden ska ge låntagarna vad de vill ha.

Det vill säga: marknaden kommer att ge låntagarna det marknaden tjänar mest på att ge dem.

Detta kallar man en demokratisk reform.

Lena Adelsonh Liljeröth är moderat. Det är inte jag. Men jag är politisk. Det är därför jag är poet.

Jag tycker att kultur är viktigt. Det tycker Liljeröth också. Det är därför hon är kulturminister.

Liljeröth tror på marknaden. Det gör inte jag.

Jag litar inte på marknadskrafterna som förvaltare av långsiktiga värden, kulturell kvalitet, oberoende och förnyelse. Inte för att jag har något emot marknaden som sådan, men jag tror att alla marknader behöver regleras utifrån sin särart. Finansmarknaden, fastighetsmarknaden, energimarknaden osv. Vissa verksamheter kanske inte ens ska analyseras i ekonomiska marknadstermer?

När jag lyssnar på Liljeröth gör jag det som författare och poet. Jag försöker förstå hur det hon säger påverkar mina möjligheter att läsa och skriva poesi, att se på film, gå på biblioteket, lyssna på musik, gå på teater osv. Jag tänker på den skapande processen, att vara kreativ.

Kreativitet är ett ord som jag försöker undvika numera. Att vara kreativ känns som en produktionsmetod i det här sammanhanget. Kreativa näringar, kulturskapare, kulturentreprenörer.

Liljeröth är väldigt övertygande i tillsättningen av en näringslivslobbyist i Kulturrådets styrelse. Hon säger att om han varit vänsterpartist så hade kulturlivet inte alls protesterat. Hon har förmodligen rätt. I grunden handlar det om ideologi. Men ofta när man formulerar ideologier så låter det jättebra. Man kan skriva under på nästan allt. Sverigedemokraterna till exempel är för en human flyktningpolitik.

Och självklart får vi räkna med att alliansen vill driva en borgerlig kulturpolitik när de nu har ett slags makt, utan majoritet, men dock.

Med övertygelse säger Liljeröth att hon självklart vill se mer entreprenörskap inom kultursektorn. Och jag tänker först visst, varför inte? Men så slår det mig. Är vi inte redan entreprenörer? Att vara författare innebär att du ständigt skapar ditt eget arbete, dina egna projekt, hittar dina egna upp-

dragsgivare, förläggare, producenter och scener.

Entreprenörer är kreativa.

Är poeter entreprenörer?

Liljeröth uttrycker sin syn på kultur och konstnärer och kreativitet i en räkka beslut och uttalanden. Hon tycker till exempel inte att konstnären NUGs videoinstallation är konst. Trots att den arbetats fram på en konstnärlig högskola och ställts ut på gallerier. Om han platsar som entreprenör framgår inte.

Är det det vi har kulturministern till? Att tala om var gränsen för konst går? Är det vad vi har kulturpolitik till? Att avgöra vad som platsar och vad som inte platsar i det offentliga rummet?

När Liljeröth argumenterar mot fasta bokpriser finns ingen saklig analys av hur det skulle kunna påverka bokmarknaden, läsandet, skrivandet eller tillgången på litteratur. Bara en gissning, att böcker skulle bli dyrare (vilket motsägs av en engelsk undersökning) och påståendet att det är en stalinistisk idé.

”Ju mindre tid och krångel du skapar för bibliotekarierna, desto bättre. Här gäller det att kränga.”

Men fasta bokpriser finns i fler än hälften av Europas länder. Inga av dem är stalinistiska.

Varför vill Liljeröth använda ideologiska argument, varför vill hon skrämmas med Stalin? Är hon själv rädd? I ett tidigt underlag från Moderaternas riksdagsgrupp skulle innehållen i biblioteken "balanseras" ideologiskt. Det vill säga färre vänsterböcker och fler liberala författare.

Vad är det egentligen som driver dem? Alla våra grannländer och de flesta andra europeiska länder, i stort sett hela den rika delen av världen, har någon form av belöningsssystem för sina konstnärer, författare, musiker osv. För viktiga insatser och långvarigt konstnärskap av omvittnat hög kvalitet. Hos oss kallades det statlig inkomstgaranti för konstnärer. Den har Liljeröth och alliansen avskaffat.

Varför? Liljeröth deklarerade på en presskonferens att arbetslinjen nu även gäller konstnärer. Hon är av princip emot lön utan motprestation. Hur menar hon? De här noggrant utvalda och kvalitetsgranskade konstnärerna har inte presterat tillräckligt? Eller misstänker hon att de inte kommer att prestera? Hur mäter hon det i så fall? Konstnärligt arbete som inte lönar sig på marknaden är inte arbete? Hur motiverar hon i så fall att göra om stipendierna till kortare arbetsstipendier? Hur kontrollerar hon att de nya stipendierna verkligen presterar? Ska vi över huvud taget ha stipendier? Forskarlöner? Riksdagspensioner? Statliga professurer? Eller vill hon bara sätta lite press?

Tror Lena Adelsonh Liljeröth att det är lönen som driver människor att ägna ett helt liv åt konstnärligt skapande?

Liljeröth har sagt att hon hellre köper sina böcker, än lånar på bibliotek. Jag antar att hon menar att för henne är böcker så viktiga att hon vill äga dem. Kul för henne att hon har råd med det. Och tur att hon inte läser mer än hon har råd med. Hon tror också att

biblioteksutlåningen minskar eftersom människor hellre köper billiga pock- ettböcker. Med det finns inga direkta belägg för det. Att bokbestånden minskar, bemanningen minskar, öppet- tiderna minskar, bokbussar dras in och filialer stängs kan också ha med saken att göra. Tror jag. Det borde någon ta reda på.

Eller att folk varken har tid eller ork över för att ta bussen in till centrum och låna böcker efter arbetet.

Om vi lämnar ut kulturella värden till marknaden kommer de att definieras som produkter av utbud och efterfrågan, kortsiktiga vinstintressen och kvantitet snarare än kvalitet. Kultur, litteratur, bibliotek och kommunala musikskolor blir resultatenheter tillgängli-

I USA finns det ett stort motstånd mot den sjukvårdsreform som ger alla tillgång till läkarvård. Den gick nästan inte att genomföra. Det kallades socialism.

Så är det inte i Sverige.

Till exempel biblioteken står väldigt högt på människors lista över kommunal service som de gärna betalar skatt för. Även om de inte själva använder biblioteket särskilt ofta. Vi vill kunna säga att det är våra bibliotek. Våra folkbibliotek.

En del saker är det bra att vi samsas om.

En fri och oberoende press är bra. Orädda författare som ägnar lång tid åt att skriva besvärliga böcker – bra. Riksdagsmännskor som inte är beroende av sponsorer – vill vi också ha. Och det är vi som ska bestämma förutsättningarna, reglerna och villkoren. Inte marknadskrafterna eller börsen eller valutakursen eller en bolagsstyrelse som vi inte har valt själva.

Socialdemokraternas, miljöpartiets och vänsterpartiets kulturpolitik är sannerligen ingen dans på rosor den heller.

Men ordet kulturpolitik håller på att få en ny innebörd: Politik som utövas genom kulturen.

Och just nu är det alliansen som har makten, i alla fall ett slags makt.

Mats Söderlund, poet

Lech Walesa

21 år senare

När vi blickar tillbaka i tiden och undersöker de senaste 20 åren av frihet och demokrati i vår del av Europa, så måste vi börja med att titta ännu längre tillbaka för att se hur den politiska förändringen tog sin början. Det var 1980 på varvet i Gdansk det hela började... För första gången i historien samarbetade alla samhällsgrupper i striden mot orättvisor.

Lech Walesa är en av världens mest kända personer. Han blev polsk president 1990 och mottog Nobels fredspris 1983. Han var också medlem i Europaparlamentet och blev medlem i Europarådet 2009. Han var också medlem i Europaparlamentet och blev medlem i Europarådet 2009. Han var också medlem i Europaparlamentet och blev medlem i Europarådet 2009.

Under de föregående polska upproren – som ägde rum 1956, 1968, 1970 och 1976 – deltog för första gången arbetarklassen, intellektuella och studenter tillsammans i kampen. Aldrig tidigare hade vi lyckats samla alla, sida vid sida, mot ett och samma mål. Solidaritet ändrade på det.

Solidaritet var en rörelse som försökte nå en fredlig förändring genom dialog. Solidaritet arbetade utifrån med ett politiskt koncept som innebar att alla skulle vara delaktiga i det dagliga arbetet och att alla skulle bidra till landets utveckling. Det krävdes ett enormt tålamod – sådana förändringar tar tid. Efter smärtsamma erfarenheter, främst från 1970 då kommunisterna dödade flera oskyldiga arbetare, insåg vi i organisationen att vi måste förändra kampen; vi måste ha en hållbar plan och använda oss av taktik. Denna metod visade sig vara lyckad och framgångsrik.

Solidaritet kämpade för de svagaste i samhället, slogs för mänskligt värde, för vanliga människors rättigheter, för bröd, arbete och demokrati. Så gick vi igenom de besvärliga åren på 80-talet med kristillstånd som bröt ner och försvagade många av våra medlemmar. När så det minnesvärda året 1989 kom, var organisationen rejält försvagad och hade tappat många medlemmar. Trots alla slitningar i organisationen lyckades man ändå resa sig ånyo och öppna dörren för frihet och demokrati.

Det har nu gått mer än 21 år sedan dessa händelser. Den 4 juni 1989 tog vi ett stort steg mot demokrati och frihet när det första folkstyrda valet ägde rum. Detta stora steg mot full demokrati var helt oväntat, och hade inte kunnat diskuteras vid Rundbordskonferensen. Medan de handlingsförlamade kommunisterna skakades av valresultatet, skyndade Solidaritet att fortsätta förändringsarbetet. Några månader senare talade den första icke-kommunistiska premiärministern öster om Elbe i det polska parlamentet! Det visade sig bara vara inledningn till frihet. De kommunistiska dominobrickorna började falla. Vår seger startade en dominoeffekt av förändringar i delar av Europa och världen. Det polska Solidaritet var en av de bidragande orsakerna till att Berlinmuren till sist föll, men vi påverkade även

en del andra länder till att åstadkomma förändringar till det bättre för folket. Styrkan i vår organisation var nämligen gränslösheten.

Solidariteten borde inte ha några gränser i dag, när det finns helt andra möjligheter än vad som då var tänkbara för oss. Den oförändrade kärnan är Solidaritet med sitt universella budskap. Det får man inte glömma. Endast då kommer man att kunna använda histo-

”Det finns en brist på solidaritet i vårt tänkande. En solidaritet som vi polacker och även andra nationer använde i vårt fredliga arbete för ett demokratiskt Europa.”

rien som en möjlighet för Europa och världen.

I dag lever vi i en tid präglad av beroende av varandras mot- och framgångar. Alla länder måste samarbeta och inte bara tänka på sina egna intressen, men ibland lyser egoismen igenom hos vissa EU-medlemmar. Reglerna är enkla och borde vara lätta att följa, men i det dagliga arbetet tycks det vara lätt att glömma bort och tappa den röda tråden och samarbetstanken.

Genom att använda de syften och värderingar kring vilka man kämpade mot kommunismen, får vi hjälp att bygga den europeiska idén om en säker och välmående samexistens mellan nationer och stater. Det kalla krigets filosofi dominerades av fiendlighet mot andra, maktkamp och konfrontation. Det kan man förstå när två fientliga block står framför varandra, öga mot öga. Idag behöver vi ändra vår syn på världen. Samarbete och solidaritet är de rätta svaren. Ibland känner jag dock att denna förändring kan ta en hel generation för att mogna.

Detta får jag bekräftat när jag tittar på våra barn och barnbarn – ett sådant tänkesätt når fram mycket lättare hos dem.

Min generation befinner sig fortfarande i den gamla perioden. Många talar om att globalisera och integrera Europa, men det finns varken något globalt systematiskt tänkande eller nå-

got logiskt program för värden.

Oavsett om vi vill eller inte, agerar vi enligt de gamla, inlärdade metoderna som inte leder oss någonstans. Det gör att vi driver runt i stället för att fånga de globala vindarna i seglen. Alla europeiska länder är fokuserade på sina egna problem. Det finns en brist på solidaritet i vårt tänkande. En solidaritet som vi polacker och även andra nationer använde i vårt fredliga arbete för ett demokratiskt Europa. Tack vare det enorma stödet från andra demokratiska länder i Europa, skedde förändringen utan våld.

”Det finns en brist på solidaritet i vårt tänkande. En solidaritet som vi polacker och även andra nationer använde i vårt fredliga arbete för ett demokratiskt Europa.”

Jag tror att denna solidaritet kommer att förena oss med nästa generation, som ett historiskt minne och samtidigt något mycket aktuellt. Solidaritet kan också hjälpa oss i andra återkommande dilemman och problem när det gäller frågor om Europa och världen i övrigt.

Precis som för 20 år sedan tror jag att solidaritet kan förändra och förbättra dagens samhälle. Jag önskar innerligt att alla konsekvent följde denna väg, en väg där vi alltid kan mötas. Det är vi skyldiga världen, varandra och de kommande generationerna.

Lech Walesa

N.Chomsky

Översättning: Lotta Askaner Bergström

Noam Chomsky är professor emeritus i lingvistik och filosofi vid Massachusetts Institute of Technology i Cambridge, Mass. Hans senaste bok Gaza in Crisis är skriven tillsammans med Ilan Pappé.

Bryt dödläget mellan Israel och Palestina

Samtidigt som Israel ägnar sig intensivt åt olaglig bosättningsexpansion, försöker den israeliska regeringen lösa två problem: det som regeringen ser som en global "avlegaliserings-kampanj" mot Israel – det vill säga, protester mot dess brottsliga handlingar och vägran att delta i dem – och en parallell kampanj för att legalisera Palestina.

Lech Walesa är en av världens mest kända personer. Han blev polsk president 1990 och mottog Nobels fredspris 1983. Han var också medlem i Europaparlamentet och blev medlem i Europarådet 2009. Han var också medlem i Europaparlamentet och blev medlem i Europarådet 2009.

"Avlegaliseringen", som gått fram med stormsteg, förmedlades i december av den USA-baserade människorättsorganisationen Human Rights Watch som krävde att USA skulle "dra in ekonomiskt stöd till Israel av den storleken, som motsvarar Israels kostnader för dess bosättningsverksamhet". Man krävde också att USA ska ha kontroll över bidrag till Israel från sådana skattebefriade amerikanska organisationer som bryter mot internationell lagstiftning. Man bör till exempel "förbjuda diskriminering" – det är många som gör sig skyldiga till det brottet. Amnesty International hade redan begärt ett vapenembargo mot Israel.

Legaliseringsprocessen tog också ett stort steg framåt i december, då Argentina, Bolivia och Brasilien erkände staten Palestina (Gaza och Västbanken). Nu är det mer än ett hundra länder som erkänner staten Palestina. Den internationella advokaten John Whitbeck uppskattar att 80-90 procent av världens befolkning lever i länder som erkänner Palestina som stat, medan bara10-20 procent erkänner Republiken Kosovo. USA erkänner Kosovo men inte Palestina.

Och därför, skriver Whitbeck i det amerikanska nyhetsbrevet *Counterpunch*, "behandlar media Kosovos självständighet som om det vore ett faktum, medan man bara ser Palestinas självständighet som något att sträva mot, något som inte kan bli verkligt efter utan israelisk-amerikanskt samtycke". Det är ju så maktutövning på den internationella arenan normalt fungerar.

Eftersom de israeliska bosätningarna på Västbanken är så omfattande, har man i över tio år sagt i amerikansk media, att det internationella samförståndet om en tvåstatslösning är avsomnat, eller har missuppfattats (fast än nästan hela världen uppenbarligen inte håller med). Därför, menar pressen, borde de som stödjer Palestinas rättigheter kräva att Israel tar över hela Västbanken, och att en kamp liknande kampen mot apartheid i Sydafrika tar vid, vilket skulle leda till att den arabiska befolkningen får fullt medborgarskap i Israel.

Denna lösning förutsätter att Israel skulle gå med på att ta över hela Västbanken. Det är tvärtom mycket troligare att Israel istället kommer att fortsätta med sina bosättningar och annektera de delar av Västbanken som de bygger i, ungefär halva området, och inte ta något ansvar för resterande delen. På så sätt skulle de lösa ett "demografiskt problem" – för många icke-judar i en judisk stat – samtidigt som de skulle avskära Gaza från resten av Palestina.

Det finns en likhet mellan Israel och Sydafrika som är värd att nämnas. När apartheid hade införts märkte de nationalistiska sydafrikanska organisationer att de hade blivit paria på den internationella scenen. Men 1958 meddelade deras utrikesminister USA:s ambassadör, att FN:s förordmande och andra protes-

ter inte betydde något så länge som Sydafrika fick stöd från den globala enväldshärskaren – USA. Attityden mot Sydafrika rättfärdigades genom att Reagan hade förklarat krig mot terrorism i början av sitt presidentskap. 1988 kallades Nelson Mandelas *African National Congress* för en av världens "farligaste terroristorganisationer" (Mandela blev själv inte borttagen från USA:s "terroristlista" förrän 2008). Sydafrika hade krossat sina interna fiender och fick stöd från den enda staten som betydde något globalt sett – och blev trotsigt och triumfatoriskt.

Men ganska snart ändrades USA:s politik. Den amerikanska och sydafrikanska affärsvärlden insåg förmodligen att de skulle tjäna mer på att bli av med den börda som apartheid utgjorde för dem. Och apartheidssystemet kollapsade kort därefter.

Sydafrika är inte det enda landet på senare tid där indraget amerikanskt stöd för brottsliga handlingar har lett till stora förbättringar.

Skulle en sådan omvälvande förändring kunna ske i Israel? Skulle den kunna bana vägen för en diplomatisk lösning? Ett stort hinder som blir svårt att överbygga, är de mycket nära förbindelser som

”För att bryta dödläget måste vi skrota den förhärskande illusionen att USA är en ’hederlig mellanhand’ som förtvivlat försöker ena motsträviga fiender.”

På 1970-talet utfärdade FN vapenembargo mot Sydafrika, och sedan infördes också olika bojkotter och andra aktioner. Sydafrika reagerade på ett sätt som man visste skulle reta upp den internationella opinionen. I ett uttryck av förakt för FN och USA:s president Jimmy Carter – som inte agerade för att han inte ville störa helt värde-

lösa förhandlingar – gick Sydafrika till blodigt angrepp mot flyktinglägret Cassinga i Angola, just när den Carterledda "kontaktgruppen" skulle lägga fram en lösning för Namibia.

Likheten med Israels agerande idag är slående – till exempel attackerna på Gaza i januari 2009 och på Ship to Gaza i maj 2010.

När Ronald Reagan tillträdde som president 1981 gav han sitt fulla stöd

finns mellan amerikansk och israelisk militär och underrättelseverksamhet. Det mest uttalade stödet för de israeliska ogärningarna kommer från affärsvärlden. Den amerikanska högteknologiska industrin är sammanflätad med den israeliska motsvarigheten. Ett exempel av många är Intel, världens största chip-tillverkare, som bygger sin mest avancerade produktionsenhet i Israel.

Ett meddelande från WikiLeaks avslöjar att militär-industrin Rafael i Haifa är en av de platser som är av yttersta vikt för USA, på grund av sin tillverkning av klusterbomber. Rafael har redan tidigare flyttat en del av sin verksamhet till USA för att få bättre tillgång till amerikansk rådgivning och den amerikanska marknaden. Det finns också en inflytelserik israelisk påtryckningsgrupp, även om den förstås inte på långa vägar är lika mäktig som affärsvärldens och militärens påtryckningsgrupper.

Det finns också relevanta kulturella aspekter. Den kristna sionismen kom långt före den judiska sionis-

men, och den är inte bara begränsad till den tredjedel av den amerikanska befolkningen som tror på en bokstavlig tolkning av bibeln. När den brittiska generalen Edmund Allenby intog Jerusalem 1917, utnämnde brittisk press honom till Rikard Lejonhjärta som kom och räddade det Heliga Landet från de otrogna.

Judarna måste också återvända till det land som Gud lovade dem. Harold Ickes, F D Roosevelts inrikesminister, beskrev den judiska kolonisationen av Palestina som en bedrift "utan motstycke i den mänskliga rasens historia".

I USA finns också en instinktiv sympati för ett kolonialistiskt bosättersamhälle som går tillbaka till USA:s egen historia då man tog civilisationen till områden som de ovärdiga infödingarna hade missbrukat. Det är tankar som ligger djupt rotade efter århundraden av imperialism.

För att bryta dödläget måste vi skrota den förhärskande illusionen att USA är en "hederlig mellanhand" som förtvivlat försöker ena motsträviga fiender. Vi måste erkänna att i seriöst menade förhandlingar skulle USA och Israel vara på ena sidan och resten av världen på den andra.

Om den centrala amerikanska makten kan tvingas av den allmänna opinionen att överge sin avvissningspolitik som de haft i flera årtionden, skulle många möjligheter som nu verkar avlägsna, plötsligt bli realistiska.

© 2010 Noam Chomsky
Distribuerad av the New York Times Syndicate

KULT

Arkiv B

Werewolves on wheels (svensk titel: **Terror på hjul**) är åtminstone på papperet det ultimata inom sjaskig skräpfilm från 70-talet. För det första är handlingen varje Klubb Super 8-medlems våta dröm: svinigt, laglöst mc-gäng möter djävulsdyrkande munkar och blir till blodtörstiga varulvar. Därtill är den billig, rå och moraliskt tvivelaktig samt innehåller mättande portioner av såväl vulgärogotik som homosexuella undertoner.

Att den trots allt detta inte placerar sig i toppskiktet beror på att den aldrig tar ut svängarna ordentligt och blir riktigt förvirrad och spritt sprängande galen. Dracula vs. Frankenstein-galen. Men den är ändå ett saftigt stycke äkta skräpkultur som höjer sig en bit från myllret tack vare en hygglig dos excentricitet.

Det här är allt annat än "fin" kultur. Men nordamerikansk kultur har också sällan fötts i de fina salongerna. Den visar ständigt upp en prydlig, glättad fasad i kapitalismens namn, men den föddes på en smutsig bakgård och har ända sedan dess hämtat sin livskraft därifrån. Från bakgården kom jazzen, stinkande av illegal sprit och billig parfym, och nästlade sig in på parisiska teaterscener och småningom till den akademiska världen. Detsamma gäller resten av vårt populärkulturella arv från landet i väster – så fort kulturklimatet åderlätts på all vitalitet, har det funnits nytt blod att hämta på bakgården. Och ofta har det nya klättrat så högt på stautrappan att man börjar glömma vart det kom ifrån.

Arkiv B-mässiga filmer är dock sådana som inte klättrar någonstans, utan är fast förankrade på denna förslummade bakgård, och längst inne i ett skräpig hörn ligger *Werewolves on wheels*. Den här filmen är "amerikana" i ett jordnötsskal. Det är "rätt men hjärtligt" med starka homosexuella undertoner, det är öken och vägdamm, öl och jeansjackor, snabba fordon och nakendans, skräck och död, laglöshet, frihet och våld, men framför allt: det är fullständigt osofistikerat, opretentiöst och oförblommerat vulgärt. Dessutom är det kanske den ultimata crossover-idén! Arkiv B lyfter på cowboyhatten.

Skräckfilmens älsklingar: vilda, fria, skäggiga och på väg mot ond bråd död.

Tillåt mig presentera Devil's Advocates, ett gäng socialt missanpassade, lurviga sluskar som ägnar sig på heltid åt att hinka i sig öl, lägga upp flatskratt, kopulera och trakassera alla de stöter på bara för att de kan. Deras ledare heter Adam, och den obligatoriska djupingen, han som mediterar och säger saker som "somebody's controlling the vibes", kallas Tarot. De kramas våldsamt, bär omkring varandra och tumlar runt som barn, och inte nog med det – de åker motorcykel också! Allt medan andrasorteringens countryrock spelar i bakgrunden och b-skräckklichéerna står som spön i backen.

"Äntligen ett jobb, där jag får svära hur mycket jag vill."

Men filmens främsta behållning är djävulsabboten One. Hur ska man beskriva denna underbara, bisarra figur, till bristningsgränsen laddad med negativ energi? Jag kan nog inte riktigt göra honom rättvisa här, men jag älskar honom! Tänk dig Anton LaVey som tv-predikant. Han är sotad i ansiktet, antagligen för att hans stirrande ögon ska framträda maximalt, och talar ett högtravande språk med en gravallvarlig röst som ibland stegar sig i religiös extas. "Oh, Satan!" utbrister han med underdånigt vördnadsdarr på stämman. Han är över huvud taget en fantastiskt underhållande rollfigur, och den främste frammanaren jag någonsin sett av det flyktiga tillstånd jag kallar "vulgärogotik", d.v.s. vad som uppstår när med kringskuren budget och en uppsjö av skräckklyschor försöker frammana en ödesmättad, högtidlig, mystisk stämning.

Mc-gänget rumlar i fyllan och villan in i en klosterrädgård, där de efter att ha åkallat Satan för skojs skull, sådär som man gör ibland, blir omringade av en procession tysta munkar som bjuder dem vin och bröd. Efter att de gått i däck, bjuds vi en underbar scen som mer än något annat jag sett fångar essensen i begreppet "vulgärogotik".

One, med ansiktet svårt och pentagram på bröstet, skriker nerför en trappa – som kastar precis de rätta expressiva skuggorna – och hamnar i en sal, svagt upplyst av facklor och med ett flammande offerbål i mitten. Han arbetar sig närapå upp till extas när han detaljerat beskriver hur han offerar en katt till Satan enligt konstens alla regler, han vältrar sig i ockulta platttyder och suger naturligtvis extra länge på ord som "blood" och "beast". Knutte-tjejen Helen vaknar nu, blir inom loppet av sekunder mystiskt ombytt till brudklänning och går som i trans in i klostret, där hon, i rollen som Satans brud, blir bjuden bröd doppat i pinfärskt kattblod. Och innan man vet ordet av, står hon och dansar naken med en orm och en döskalle, under det att munkarna vandrar runt henne som ett deprimerat luciatåg. Denna scen är fantastisk, och står som ett monument över vad skräckfilm borde vara, istället för de tröttsamma överraskningseffekter och det fantasilösa slaktande av irriterande tonåringar som så ofta bjuds. Och jag menar det.

"Min karaktär har VISST makten att få en brud att dansa näck! Vem är spel-

ledare här egentligen, du eller jag?"

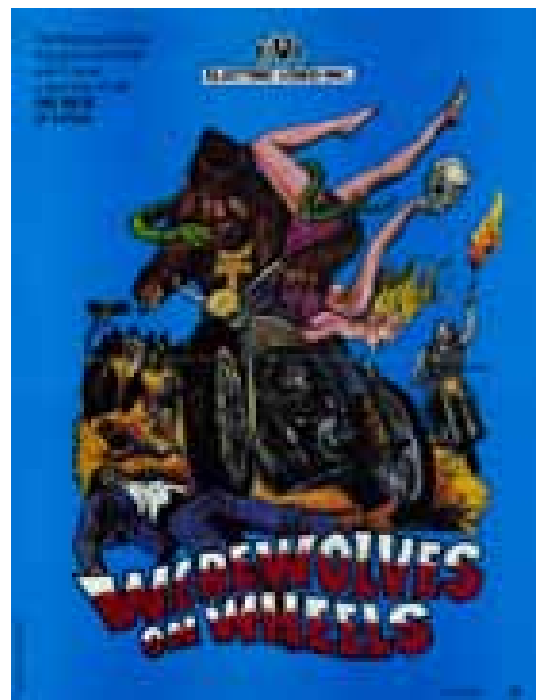
Efter att mc-killarna vaknat, sprungit upp till klostret och bjudit munkarna några rejåla kindfiskar och sinkaduser, börjar hemskheterna förfölja dem. Ett par hittas med sönderskurna halsar, och snart, en extra dunkel natt under stjärnorna, transformeras Adam och Helen under ruelse och plåga till ludna varulvar som morrar gutturalt och biter ihjäl gängkamrater i en scen som kunde ha gjorts bra mycket mer blodig, bisarr och allmänt Arkiv B-mässig (hela filmen har ju för övrigt lett fram till den – för att inte tala om titeln!). Bägge blir alltför snart brända till döds, och Adam dessutom sprängd av en exploderande bensintank, såsom det anstår en knutte – och där tar själva varulvsavsnittet slut. Det borde kanske vara en besvikelse, men är det inte, eftersom det leder oss tillbaka till filmens verkliga huvudperson, One! Efter denna pärs bestämmer sig nämligen det kvarvarande gänget för att måttet är rågat, och likt en hard motorcykelburna mongoler stormar de in i klostret beväpnade med påkar.

Dock räcker det med en enda ond blick från One för att tillhyggena ska falla till golvet. Gänget kapitulerar och låter sig viljelöst dras in i en obskyr tillvaro av tyst, fridsamt lantliv med en stadig diet av djävulsdyrkan och rägsiktskaka med kattblod. Tarot tittar uppåt och ser en likstel Helen stå och blicka tomt med brudklänning, sotat ansikte och armarna utåtsträckta ...

"We are One. Let the Prince of Darkness welcome you. For we are all one with him."

Detta är vad jag kallar ett bra slut. Och jag menar det.

Robert Huselius

ROCKMANN...

Inte helt oväntat började kedjan Kapp-Ahl en gång i tiden med att sälja kappor. En manlig motsvarighet till kappa är rock. En annan stor affärskedja är Dressmann.

Läser att norska Dressmann inte bara köpt reklamrättigheterna till sex Rolling Stones-låtar. De har även anlitat rockgubbarna för att designa en kollektion åt Dressmann. Åhum... Det var ju ... oväntat.

Vad kan vi förvänta oss? Något slags kombination av tidigt 80-tal, midjekorta kavajer och piratlook? Eller 70-talistisk sparkdräkt?

Eller så syr de kanske bara ihop en rock.

Om de nu inte syr fel, så att det blir en kappa.

Pidde Andersson

LITTERATURVÄNNER!

Läs och ladda ner romaner, rese-skildringar och kortprosa m.m. kostnadsfritt på den icke-kommersiella litteratursajten.
www.las-en-bok.com

MALMÖ OPERA

Genligheter

EN OPERA
OM EMANUEL
SWEDENBORG
AV JONAS FORSELL
& MAGNUS FLORIN

DIRIGENT
Staffan Larson
/Andreas Lönnqvist
LJUS
Hans-Åke Sjöquist
SCENOGRAFI & KOSTYM
Peder Freij
REGI
Karl Dunér

Bengt Krantz
Miriam Treichl
Kari Postma
Karolina Blixt
Naja Monrad Hansen
Monica Einarson
Emma Lyrén

URPREMIÄR
12 FEBRUARI

BILJETTER 040-20 85 00, 0775-700 400
WWW.MALMOOPERA.SE

FILMRECESSION

Text av Pidde Andersson

Så nära

Så nära handlar om Angela, 15, och Arina, 14, från Rågsved. Bästa vänner och båda av rysk härkomst. Och de har ett intresse som är större än alla andra. Rättare sagt: de har bara ett enda intresse. Den tyska popgruppen Tokio Hotel. Om de är intresserade av musiken eller ens gillar den framgår inte, men de är otroligt intresserade av sångaren Bill. De två tösorna pratar knappt om något annat än Bill. De bokstavligen talat lever för de hårfagra tyskarna. När den här dokumentären börjar lyckas de två tösorna få bandets autografer och filma dem med mobilerna utanför Sheraton i Stockholm. Nu planerar de nästa stora Tokio Hotel-projekt. Och det är i föräldrarnas ögon vansinnigt. Så även i mina ögon. De två ska nämligen åka till Berlin och där ska de uppsöka Madame Tussaud's. Varför då? Jo, därför att därinne finns en vaxdocka av Bill! Flickorna är uppspelta utan like inför detta äventyr. De ska ta på sig finkläder. De ska sminka sig. Och så ska de fotograferas bredvid Billdockan. De struntar blankt i allt annat på museet och i Berlin – det enda de vet om staden är att Tokio Hotel kommer därifrån. "Men det är en... docka!" säger den ena tösens oförstående, bastanta morsa på ryska. Tösen förklarar att ingen förstår dem, det är en livstilt, Tokio Hotel är allt de har, och det ska bli så fantastiskt. Morsan rör inte en min och upprepar: "Men... Det är en... docka!". Så åker då Angela och Arina iväg, men ibland går saker och ting inte som förväntat...

Det här är en väldigt, väldigt rolig liten film. Med betoning på liten. Det handlar nämligen om en kortfilm på 28 minuter av Emelie Wallgren och Ina Kolmqvist. Så nära vann priset STHLM.DOC på Tempo dokumentärfestival förra året – men varför ska den upp på bio? Visst, det är kanske kul att se det hela på stor duk, men det här är ett litet TV-program.

De är fascinerande, de här två tösorna. Och oj vad de spår på mina fördomar. De pratar om att de vill bli flygvärdinna eller läkare när de vuxit upp. Och så har vi det där märkliga fenomenet med att tjejer blir fullkomligt besatta av sina idoler; av personerna. Bli förälskade i dem. Killar som blir besatta av rockband gör ju helt andra grejor. Vi går helt in för musiken. Man lär sig allt om riff och solon, om bandens och genrens historia. Gör listor. Man bildar band. När jag var liten fick KISS mig att köpa en elgitarr. Och det är ju ytterst sällan tjejer gör något sådant. Märkligt. Ibland klagar rabiata feminister på att det finns så få tjejband och de som finns får inte komma till. Kan det bero på att tjejerna föredrar att sitta hemma och sukta efter artister istället för att bilda band?

För övrigt har jag aldrig någonsin hört Tokio Hotel. De lär vara ett så kallat EMO-band, men jag har aldrig riktigt fattat vad EMO är. Min uppfattning är att det är glada ungdomar som ser lite punk ut, men lyssnar på jävligt mesig musik. Ska nog ta och ta en titt på Tokio Hotel på YouTube...

Welcome to the Rileys

I höstas hade dramet Oskuldens tid premiär. Det var producerat av Scott Free, det vill säga bröderna Ridley och Tony Scotts bolag, och för regin stod långfilmsdebuterande Jordan Scott - Ridleys dotter.

Här har vi ännu en independentfilm producerad av Scott Free, och vem är det som regisserat om inte långfilmsdebuterande Jake Scott - Ridleys son. Som jag så ofta brukar hävda, har American Independent blivit en egen genre. Det handlar snarare om look och utförande än att produktionen är oberoende. Welcome to the Rileys har säkert kostat mer än den ser ut att ha gjort, och i huvudrollerna syns två populära stjärnor: James Gandolfini från Soprnos och Kristen Stewart från Twilight-serien.

Gandolfini och Melissa Leo är Doug Orleans och Lois Riley, hemmahörande i Indianapolis. De är ett medelklasspar, men Lois har uppenbarligen problem med nerver och annat, och Doug mår inte så där jättebra han heller. När deras dotter var femton omkom hon nämligen i en bilolycka.

Doug åker till en konferens i New Orleans och där går han på en riktigt sunkig strippklubb, på vilken han träffar den prostituerade strippan Mallory (Stewart). Hon är sexton, har rymt hemifrån och av diverse skäl skjutsar Doug henne hem till hennes fallfärdi-

ga, strömlösa hem.

Doug hävdar att han inte tycker om att bo på hotell och betalar Mallory hundra dollar om dagen för att få bo hos henne. Trots hennes närmanden har de inte sex eller gör något annat intimt. Doug har nämligen fått för sig att han kan rädda denna fallna flicka.

Hon är minst sagt stökig, Mallory. En rejält trasig själ, och hon klarar inte av att säga sin mening utan ett instoppat "fuck" eller "fucking"; hon kan tävla med Tony Montana i att vara ful i mun. Till slut tröttnar Doug på svärandet och låter henne böta en dollar för varje "fuck".

Hemma i Indianapolis har den zombielika Lois tagit sig samman och får för sig att köra ner till New Orleans för att överraska sin man. Vilket hon gör. Och så förvandlas Welcome to the Rileys till något slags udda familjedrama med Mallory som substitut för dottern.

Jake Scotts film går i vissa typiska independentfällor, den har en liten tendens att bli pretentiös och saggig, och det förekommer scener där en ensam person sitter stilla på sin sängkant och stirrar tomt rätt fram under en lång stund. Den första delen av filmen tyckte jag var fruktansvärt trist, men det hela tar sig så fort Doug anländer till New Orleans.

Det känns onekligen som om jag sett den här filmen förut. En Pygma-

lionhistoria om mannen som frårlser de ofrälse. Samtidigt frårlser mannen sig själv och får något slags sinnesfrid. Men Welcome to the Rileys vinner på att den har James Gandolfini som Doug, han är utmärkt i rollen. Så är även övriga meverkannde.

...Och Kristen Stewart, då? Hon verkar ha specialiserat sig på att spela upprorisk, två ung brud. Den buttra Bella i Twilight, den tuffa Joan Jett i The Runaways. Och jodå, jag köper henne som Mallory. Det är väl bara en grej som blir lite fång i filmen: hon spelar alltså strippa - och klär aldrig av sig. Hon strippar aldrig. Vid ett tillfälle kastar hon kläderna eftersom paltorna måste tvättas, men då är hennes kropp hela tiden utanför bild, eller skymd.

Detta beror förstås på att det är Kristen Stewart. Det här är ett helt okej, välspelat drama, men egentligen inte sådär jätteintressant.

Jag måste även påpeka den svenska översättningen. Kilen som ligger bakom den har valt att inte översätta Mallorys alla «fuck». Det står alltså «fuck» och «fucking» i meningar som i övrigt är på svenska. Det ser lite löjligt ut, även om ju svenska tonåringar faktiskt pratar så. Men jag tror att man behållit svordomarna som de är för att hetet med att dra en dollar för varje «fuck» ska funka. Det hade ju bara blivit konstigt med böter för «fan» eller «jävla».

DVD-RECENSIONER

Letters to Juliet

Ännu en av förra årets sämsta biofilmer. Jag gillar förvisso romantiska komedier, men även jag har gränser. Amanda Seyfrieds äventyr i Italien är både genanta och pinsamma. Gamle favoritskådisen Franco Nero dyker upp mot slutet, men inte ens han kan rädda den här illa tillredda pulversoppa.

MacGruber

MacGruber figurerade först i sketcher i "Saturday Night Live" på TV. Här har han förärats en egen långfilm.

Titelfiguren är en variant på TV-hjälten McGyver – han är en övervintrad actionhjärte från 80-talet som kallas in när ärkefienden Von Cunth (Val Kilmer) plötsligt slår till. Tyvärr är den här parodin på 80-talsaction inte så rolig som den borde vara. Humorn är extremt grov och vulgär, medan de blodiga actionscenerna är ganska realistiska. Fjanthumor och ultravåld i en kombination som inte riktigt funkar.

The Last Airbender

M Night Shyamalan är det sämsta filmregissören verksam idag. Det är ett mysterium att mannen får fortsätta att göra film.

Gör allt du kan för att undvika det här senaste magplasket, ett idiotiskt och inkompetent kampsportsäventyr byggt på en tecknad japansk TV-serie. DVD-utgåvan har dock en fördel: man slipper den usla 3D-konverteringen som gjorde bioversionen än mer outhärlig.

Jonah Hex

En av 2010 års största floppar på bio i USA dumpas direkt på DVD i Sverige. "Jonah Hex" är en film jag velat se i 35 år – den bygger nämligen på en tecknad serie jag är stor fan av och som jag läste i tidningen Tomahawk när jag växte upp. Den ärrade prisjägaren Hex var den hårdaste westernhjärte jag skådat.

Josh Brolin är Hex i denna totalsägade, förvirrade film som tagit sig stora friheter med originalserien, bland annat har man lagt in en övernaturlig dimension. Men det största problemet är att filmen bara varar 78 minuter! Det känns som om minst en halvtimme saknas och det hela blir obegripligt. John Malkovich är en oinspirerad skurk och Megan Fox är inslängd som luder.

Dock är Brolin en bra Jonah Hex, filmen är inte tråkig och den är bitvis rätt snygg. Dessutom är vår hjältes ursprung; berättelsen om hur han vanställdes och blev prisjägare, bättre än i serieversionen. Här är bakgrunden en helt annan.

Det här är en dålig film – men jag fruktade att den skulle vara ännu värre. I slutändan visade det sig att Frank Millers filmiska lustmord på The Spirit som kom häromåret är långt värre.

Game of Death

De senaste åren har Wesley Snipes mest varit omskriven för att han inte betalat skatt på flera år, och nu har han slutligen fått krypa in i finkan. Mellan rättegångarna hann han dock spela in den här actionrökaren, i vilken han konfronterar Zoe Bell och Gary Daniels.

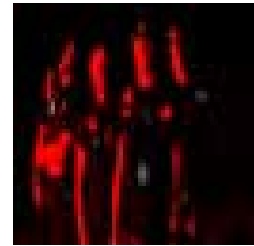
Handlingen är väldigt rudimentär – "Die Hard" på ett sjukhus, ungefär – och dialogen stolpig, men filmfotot är ganska snyggt och flera av actionscenerna är riktigt bra, framför allt några av kampsportslagsmälen. Ljudeffekterna när ben och armar knäcks är högre än i Steven Seagals filmer. Gary Daniels är stenhård som sadistisk, känslolokall skurk, och det är väldigt trevligt att återse Robert Davi.

SKIVRECESSION

The Lords Of Altamont / Midnight to 666 (Fargo Records)

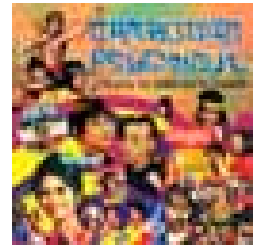
Ganska tung början på det nya året med The Lords Of Altamont. Kan du din rockhistoria så känner du igen namnet Altamont. Speciellt om du gillar Stones. Men Altamont i namnet har mer att göra med att Lords är ett band som gillar motorcyklar. De låter som de tagit med sin punk uppväxt när man spelat in soundtracket till en gammal film om motorcykelbusar. Deras fjärde platta är något tyngre än sina föregångare och det är väl delvis den nyvärvade och hårdslående trummissen Harry Drumdinis förtjänst. Det är lite som en skenande motorcykel, högt ljud och snabbt och totalt utan kontroll. Precis som rock'n'roll ska vara. Jake "The Preacher" Cavaliere är mannen bakom bandet hans idé om att blanda 60's punk, psychedelica, surf och allmänt oväsen håller fortfarande efter fyra bra plattor.

Janne Falk

Motörhead / The world is yours (Future PLC)

Om det är för att Lemmy numera är folkpensionär med svenska mått mätt, eller om Mikkey Dee och Phil Campbell lyckats sno ihop ett gäng riff som fått det att spritta i benen på Lemmy ska jag låta vara osagt men detta deras tjugonde studioalbum rockar rejält. Fyllda med energi och entusiasm har denna gång den outröttliga trojkan med Lemmy i spetsen gjort en platta som klockar in på under 40 minuter, är rakt som en dragracingbana och högljudd som ett reaplan och som känns både nu och då. Motörhead lånar helt enkelt av sig själva, de gör det bra och när man funnits med i leken sedan mitten på sjuttioalet så är det ingen som tjafsar emot. Det här är bra skit, som Lemmy skulle ha sagt. Jag säger inte emot.

Jerry Prütz

Cambodian Psych-Out (Defective records)

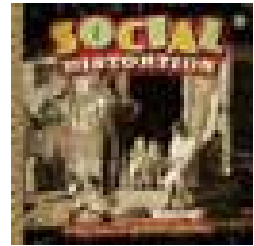
Slamrig, distad psykedelisk rock med extra mycket orgelgroove och fuzziig, skräpig wah-wah gitarr från Cambodien. Med sång av paret Srei Sohear och Sin Sisamouth. För fans av *Cambodian Rocks-samlingen* som kom för några år sedan, så kommer här en fortsättning med helt galen fuzzindränkt orientalisk garage-psykedelia från 60-70 talet. Även om det finns en del covers, så sjungs det inte på engelska, vilket är bra och otroligt charmigt. Och här finns den absolut bästa och slamrigaste versionen av Shocking Blues *Venus* jag någonsin hört. Fördelen med denna plattan är att vi här vet vilka artisterna är, till skillnad från *Cambodian Rocks*, där man inte vet något om artisterna eftersom historien raderats ut. Det tragiska med den här fantastiska skivan, och den fantastiska musiken, är att båda sångarna, deras band och miljoner av deras fans blev mördade av Khmer rouge-regimen. Därför är det extra kul att vi kan ta del av det dag. Intäkterna av skivan går till en fond för miniröjning och dess offer. Den har alltså ingenting med Kim Wildes låt *Cambodia* att göra.

Johan Stenström

Pete & The pirates / Little death (Stolen Recordings)

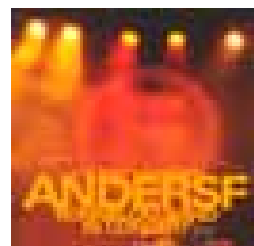
Mycket bra debut från Reading. Äntligen ett Engelskt band som både håller måttet och ännu inte är totalt sönderhåpat av den Engelska musikpressen – för som bekant har den ju en förmåga att ta död på sina egna älsklingar! Egentligen passerade den här plattan obemärkt förbi oss redan år 2008, men nu är den släppt igen på både vinyl och cd, vilket ger en chans att upptäcka ett "nytt" skitbra indieband som låter tidigt 80-tal. Tänk The Chills punkiga pop som möter Wedding Present med dess frenetiska gitarrer och spretiga låtar. Vi väntar en ny skiva detta året, vilket nya singeln *Winter* bådär gott om. Införskaffa gärna vinylen som bjuder på 4 extra låtar och kod för laglig digital nedladdning.

Johan Stenström

Social Distortion / Hard Times and Nursery Rhymes (Epitaph)

Mike Ness säger att han inte är lika arg längre och det hörs på Social Distortions senaste album. Det börjar riktigt bra med instrumentala Road Zombie men redan nästa låt *California Hustle and Flow* låter som något som The Four Horsemen kastat i papperskorgen i början på 90-talet. På det sättet fortsätter det, kanonlåtar varvat med en del ok låtar samt några riktigt svaga nummer. Höjdpunkterna är bla a singeln *Machine Gun Blues* och den helt suveräna *Hank Williams covern Alone and Forsaken*. Då när de samma höjder som på *Somewhere Between Heaven and Hell* plattan. Jag får intrycket av att Mike Ness inte riktigt vet vilken väg han ska ta. Frågar han mig, vilket inte är troligt, så är mitt förslag att han drar mer åt hur hans solo album låt. Men om Mike Ness släpper ett nytt solo album som han pratat om att göra, så tycker jag det bästa vore om han blev riktigt förbannad igen.

Janne Falk

Anders F Rönnblom / Live från välfärden DVD / Tambourine & lovers CD (F Records)

Anders F Rönnblom har alltid varit en mästare på att formulera sig finurligt och dubbelbottnat, men frågan är om han tidigare lyckats sätta fingret på sin karriär lika precis som han gör i *En atombomb föll över Sandhamn*, i vilken han krasst konstaterar: "I himmelrikets förgård har det aldrig ropats: 'Välkommen hit Rönnblom'... När jag istället nere i dom mörka regionerna hållit hov i lönnedom...". För trots att Rönnblom har sina hängivna anhängare så har han inte på många år (*Rapport från ett kallt fosterland 1980, Krig & Fred & Country Music 1982*) lyckats komma upp i samma försäljningssiffror som sina mer allmogerockande kollegor. Det är synd, för det är han nämligen väl värd. Nu tror jag inte det handlar om att Rönnbloms musik upplevs som konstig eller svårförståelig, för det är den absolut inte, nej, jag tror helt enkelt att det handlar om att stora delar av den svenska skivköparpubliken inte är tillräckligt nyfikna, eller rent av för bekväma (?), och nöjer sig med sin Neil Young, Bob Dylan och Lars Winnerbäck. Big mistake! Rönnblom har en musikalisk skattkista (*F-Box – 250 låtar 18 cd och 1 dvd*) + ett par album ytterligare, att gräva ur. *Live från välfärden* är en DVD som spelades in under 2 utsålda kvällar på Victoria Teatern i Malmö, och en medföljande cd *Tambourine & Lovers*, med nyskrivet och oproducerat material med fångslande titlar som *Nedladdad Gud*, *Gram Parsons lokalike*, *Välfärden*, *En fågel sjöng för Crazy Horse*, och *Bortom Himlen*. Gitarristen Peter R Ericson briljerar lika subtilt som alltid och Jesper Lindberg sätter guldkant på låtarna med plonkande banjo och skönt svajande steel-guitar. Vi som är inbitna F-heads, bockar och bugar, och de som ännu inte upptäckt Anders F Rönnblom, gör er själv en tjänst, vi är ju trots allt alla en del välfärden.

Lars Yngve

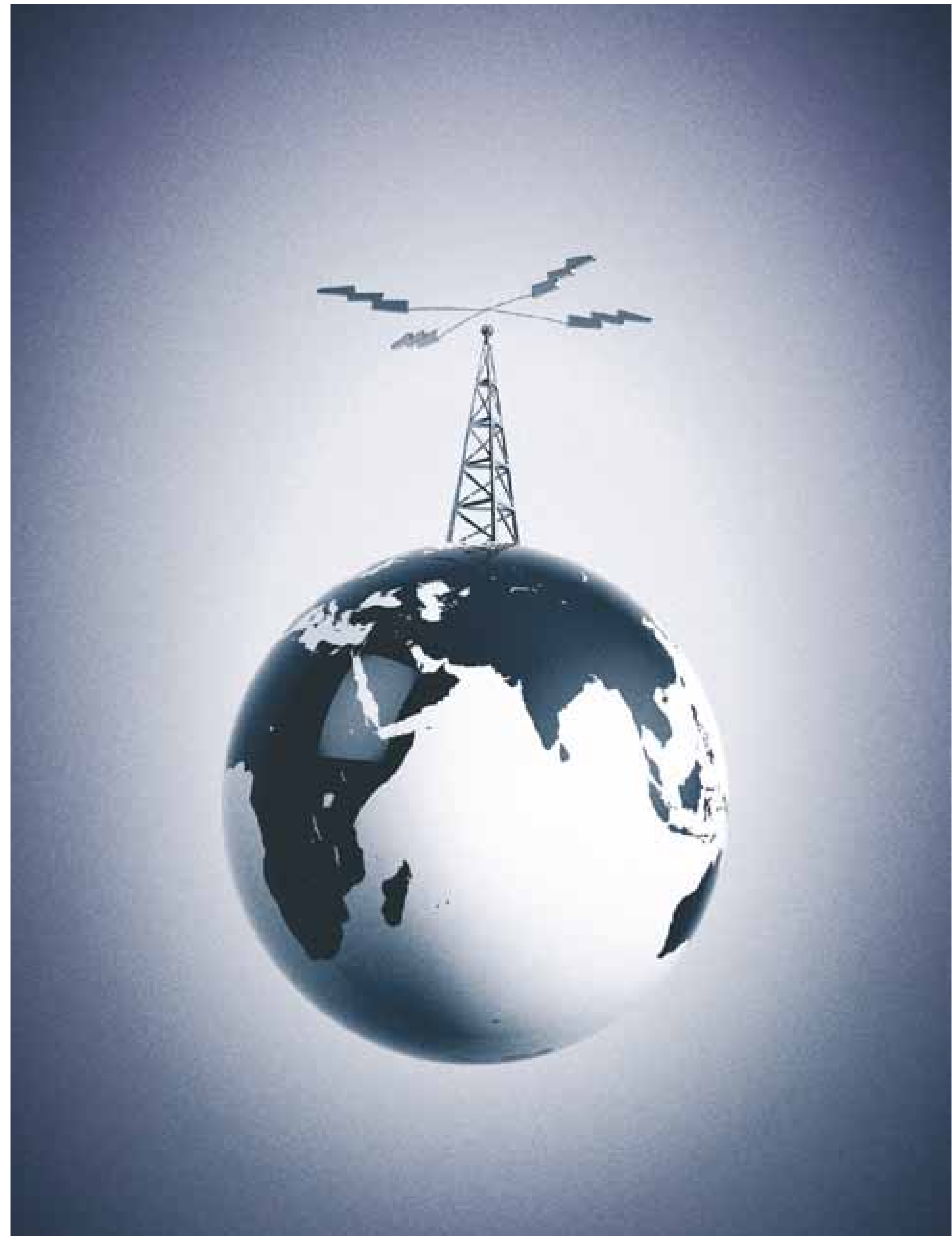
Mats Gustafsson / Mother/ Groundhog (Ecstatic Peace/ Open Mouth LP)

Tre vinylerna från Mats Gustafsson. "Mother/Groundhog" tillsammans med Thurston Moore, Bill Nace och Chris Corsano är skitig, röjig och bökgig. Musikerna suger lystet i sig av gammal frijazz runt 1970 och bråkig rockmusik en dekad senare + erfarenheter av olika slags noise senare dekader. Där är essensen i detta bubblande ljudbad. Små klangfigurer snor runt som yra dervisher. Dem hänger jag upp lyssningen på, faller för den medelålders energin hos herrarna, men funderar på deras uttryck. Vad tänker de på i sin musik, vad kompisarna ska tycka?? Var jag bra? Var jag grym? Det känns bredbent i onödan. Tankarna väcks av kontrasten mot nya albumet "Needs!", solon på baryton- och slide-sax. När Mats får plåten att vibrera och luften att fyllas av fukt i instrumentet, då är det bra mycket uttrycksfullare än på förra albumet. Han har förstärkt saxen på flera nummer och skapat om ljudet elektroniskt. Jag tycker om det för den osäkerhet det skapar i musikens handhavande. Det låter lyssnaren krypa nära. På "Mother/Groundhog" gillar jag mest de bitar där Mats sax får ta plats. Det är faktiskt det som är hans mest personliga uttrycksmedel, det som gjort honom till en av världens intressantaste improvisatörer.

Det finns i Mats ljudliga tradition ett drag av gammaldags anarki och absurditet, som slingrar sig bortom överenskomna melder. Allt det blommar ut i Swedish azz jul-EP! Ena sidan är en musik som halvt tuggas, halvt sväljs och kastas upp med gott humör, medan de på andra sidan i drinkblandaren stoppat ner musiken till "Karl Bertil Jonsson", spräckjazz, cool jazz à la 50-tal. Det är underbar anarki, som försvann ut i kulisserna någon gång i mitten på 70-talet och nu dyker upp i helt ny gestalt som gubben i lådan. Bra med litet EP-format också.

Improvisation är ingen lätt sak; det gäller ju trots allt att undvika mönster och till och med sig själv!

Thomas Millroth

Det började med flaskpost

För dig som alltid trott på starka budskap finns det en övertygande start på karriären. Läs mer om **Medie- och kommunikationsvetenskap: Medieaktivism, strategi och entreprenörskap** på mah.se/K3

MALMÖ HÖGSKOLA

C'EST SI COOL!

Ett nytt fruktigt öl med inslag av ljus bröd, aprikos, honung, citrus och örter

Finns i samtliga butiker

33 cl burk 5,9% | pris 12,90 kr | art.nr 1387

läs om legenden på www.rowiwines.se

Att börja dricka i tidig ålder ökar risken för alkoholproblem.

Norstedts litterära vår

Foto: Khashayar Naderehvandi

Lyrikdebut om kärlek och hemhörighet

I ett fallfärdigt hus bor tre syskon. Ett uppbrott har gjort dem till främlingar inför världen och inför sig själva. I takt med att förankringen i världen avtar, försvinner även deras förmåga till tal.

Om månen alls syntes är en kärlekshistoria där förlust ständigt föder förlust.

Om månen alls syntes
av Khashayar Naderehvandi

Kritikerrosad poet romandebuterar

En ung kvinna kommer över några pärmar som beskriver händelser som utspelades femtio år tidigare. I de gamla dokumenten upptäcker hon en berättelse om att säga och att tåga, att dölja och att svika, som hela tiden har beröringspunkter med hennes eget liv.

Promenaderna i Dalby Hage
av Hanna Nordenhök

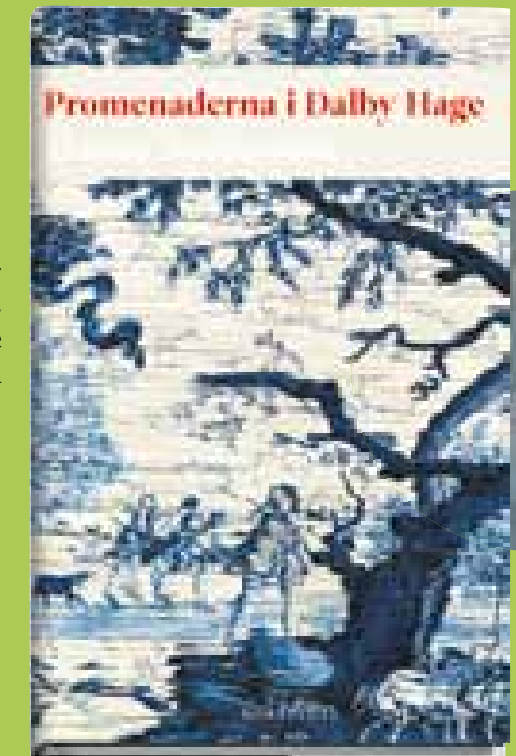
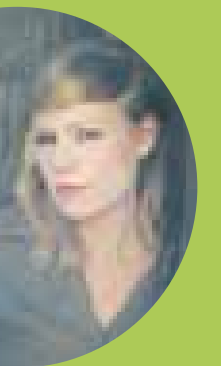

Foto: Sara Moritz

Flerfaldigt prisbelönt poet

"I Brukaren har jag försökt skriva en rak, transparent dikt utan baksida. Ambitionen är en poesi som inte lurar, som inte lurar på någonting och inte i första hand ställer hermeneutikens frågor som Vad betyder det? utan snarare Varför har någon skrivit detta?"

Ulf Karl Olov Nilsson, UKON

Brukaren
av Ulf Karl Olov Nilsson, UKON

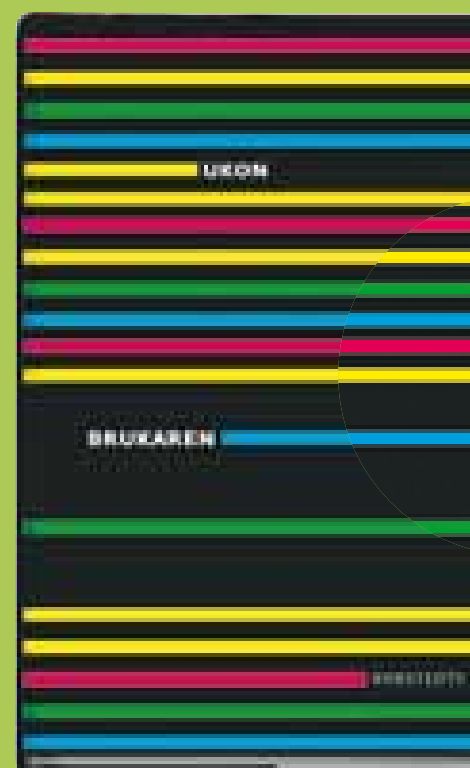
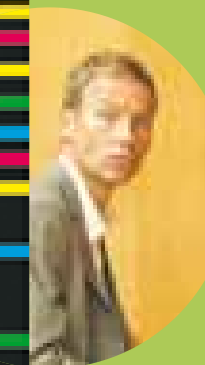

Foto: Anna Danielsson

LÄS MER PÅ WWW.NORSTEDTS.SE

NORSTEDTS

Humor

Irene-Gren

Du Irene Tycker du om att gå ut och dansa? Jag menar, vilket är mest bekymrad över när du står därhemma vid spegeln med läggningssvåtska i håret: Att bogseras runt av svettiga karlar med rinnande snus som flåsar dig i örat och nyper dig i häcken under dansens gång, eller rådslan för att inte bli uppjuden alls?

Du Yngve, För det första använder inte jag läggningssvåtska. Det är rent för dyrt. Nä, gör såhär istället: ta ett par deciliter våtska från den inlagda gurkan, blanda med 3 matskedar trälim, lägg håret som du vill ha det och så på med en keps. Efter en halvtimme har du fått en frisyr som sitter hela kvällen, även om du har vallningar som bara den. Sen är det en karlmagnet också, man doftar svagt av bostongurka och det dras dom till, gubbtjyvarna. Och oftast är det rätt typ av gubbar som lockas, det är ju - oss emellan - mest dom inte helt fiffiga som ger sig till känna och det passar mig bra. Jag orkar inte längre med såna som vill snacka en massa och diskutera och sånt jädra skit, nej låt oss bara göra det vi måste och gå vidare sen, la maj va ifre.

Höres och synes,

Irene

Kära Hjärtanes!

Kära Kära Hjärtanes.

Jag är en man med ett litet bekymmer. Den här vintern har tagit knäcken på mig, min fru och vårt äktenskap. Det har varit ett evigt frysandande från bådas håll och det har så att säga blivit frostigt i vår relation. De enda gångerna man varit varm har varit då man skottat snö eller huggit ved, men säg den glädje som varar för evigt. Min fru har jämt och ständigt gnällt över hur mycket hon fryser, och att jag inte gör någonting åt det. Jag har erbjudit mig att värma henne men får bara ett snorkigt "Du skulle må då, VA!" tillbaka. Snälla Kära Hjärtanes vad ska jag ta mig till?

Bottenfrusen

Kära Bottenfrusen! En sak kan man säga om er män och det är att ni saknar helt förmåga att läsa era kvinnor! Vad hustrun ifråga naturligtvis syftar på är att slantar upp ordentligt på någonting som kan tina upp hennes arma frusna kropp, såsom en längre resa till något sydligt, varmt avlägset land, fjärran från den kalla nord. Naturligtvis kan hon också syfta på en snygg och varm sobelpäls som ska hålla henne varm. Här måste du lägga lite tid och vara taktisk när du luskar fram det som hon egentligen menar. Mycket vänlighet utan andra baktankar är det som gäller, men bered dig dock på att det kommer att bli dyrt! Det är det alltid när man ska blicka sin fru.

Kära Hjärtanes!

Adi S. analysieren.

Historia: Svensson kommer in på apoteket och frågar:
- Jag skulle vilja ha ett medel mot hosta.
- Ja, vi har flera sorter.
- Då kanske det är bäst jag hostar lite, så ni hör vilken sort som passar.

Analys: Es müßen als diesem mann mit kundanpaßnung und privatizierung auf die Apoteken gemeint. Mann gehaupt nicht mehre aus der Artzt gehen wenn mann krank gesind! Genialich!

Auf wienerschnitzel wünschen ihren A. Schicklgrüber

Jack-Åke, ständig praktikant

Harry Potta å dödsrälikorna

Asså denna filmen hannlar om att han Våldemord har tatt makten över troll doms ministeret å jagar alla såna såm ente e onda eller så.

Asså jaggar Harry och hans polare efter såna rälikor som innehåller typ ond troll dom å Våldemords själ. Döm hitta en å dom.

Å sen bli de en jevvla sirkus å dom slåss å sånt å sen slutar de förr detta va bara det ill! Nu får man venta skit länge ti nesta!

\\m//\m//\m//

Ha de!
Jack-Åke, ständig praktikant
jack_ake99@hotmail.com

S. Kald

Februari

Snörvel, host, kräk och spy Feberyran sätter in med full Kraft som du saknar helt i din Kroppen värker varje muskel Skriker ut en ångest som du Bara trodde fanns på film

Ingen har varit så sjuk som Du är just nu ligger du rak Lång som en stormfäld fura Lika rak som autobahn susar Virusen genom din lekamen Tills det tar stopp i näsan.

S.Kald

The Abe

Alpgrüsse, sehr geehrter redaktör!

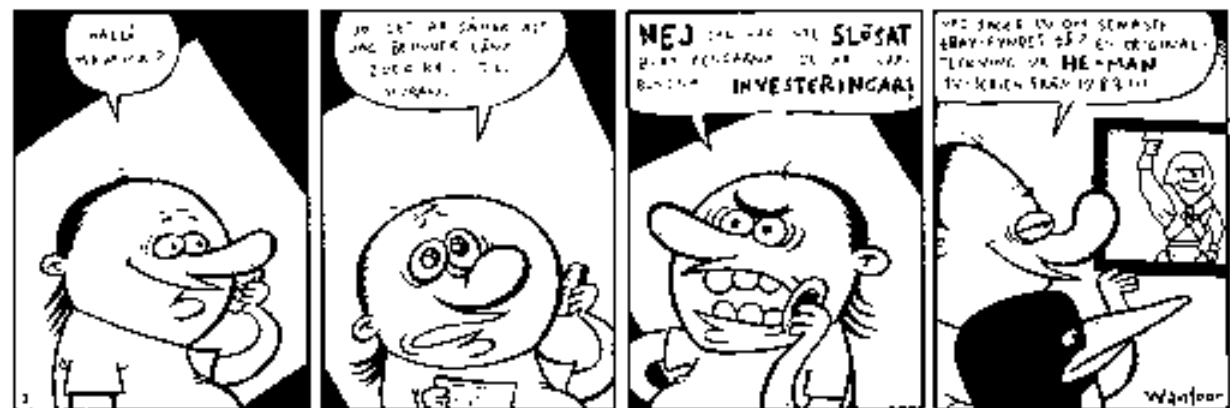
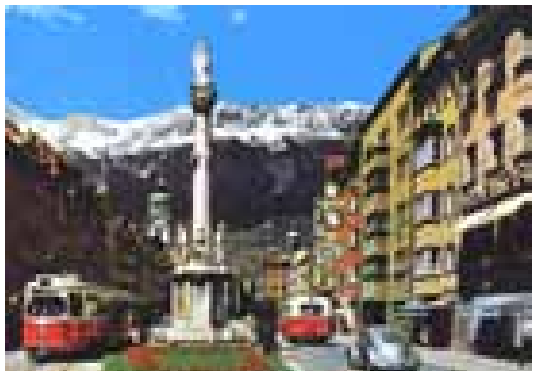
Du undrade om jag hört nån rejäl jodel eka mellan bergen här i Österreich? Inte precis. Men det kan nog bero på att de har alp-korna under kontroll nuförtiden, dvs på att joddingen inte behövs. För det var väl för att jaga kor den va till, joddingen? Att korna numera är infångade kan jag se med egna ögon. Precis över gatan här, mitt i skidhallaballot, ligger nämligen ganz otippat en ladugård. Man känner igen den på lukten om inte annat. Och tittar man närmare så står de där inne, korna. Först fatta jag inte varför de envisas med att ha ett par kor i en schtinkande ladugård mitt ibland de flashiga Gasthofen här men jag förstår nu att det är för att få fram lite färsk mjölk till de 8€-machiotos som mafiaaryssarna ska ha stup i kvarten. Att de inte kan dricka weissbier som alla andra.

Hursomhelscht, jag hade gärna hört lite jodel istället för all den marschdisco de konsekvent kör med här nere. Det är i sanning en märklig volksmusik. Det ropas vers som får Eddie Medusa att framstå som Bruno K Öjer. De kallar det schlager vilket måste sägas vara en förolämpning mot schlagern. Det enda man kan tänka på är Nürnberg, Göbbels och mustacher.

Nu senast, när jag överlevt ännu en nedfart och stapplade in på en stube, spelades ett särskilt populärt stycke. Refrengen gick «ich kenn nicht deine name, SCHEISSEGALL!», och det lät som om hela backen skrålade med och stället gungade till vad som måste vara ett överblivet Modern Talking-beat.

Det enda jag kunde tänka var anchluss... Men. Döm om min förvåning och lycka när den dök upp där tillslut efter några weissbier och låtar som «Ich hab den Yeti gesehen», «Wahnsinn Hölle Hölle» och «der Teufel hat den Sex gemacht» Vadå?!? Joddingen doch mal! Skisalat, blaue Auge und spagat ...JODELAHOHO!

The Abe

Efraim Twärvig

Med anledning av dagens väder

Det är med förnöjelse Undertecknad välkomnar återkomsten av den stränga vintern till Svea Rike. Jag har i många år fruktlöst försökt övertyga min omgivning om att vädret var bättre förr och vintrarna betydligt strängare. Man har dock oförskämt valt att inte lyssna utan istället kommit med imbecilla tillmälen, såsom: "Men snälla Efraim, allt kan inte ha varit bättre förr. Det där är bara något du fått för dig." Nu har man dock fått bekräftat att jag under hela denna tid varit en av de få som sett klarsynt på den rådande situationen.

Under skoltiden fick jag varje dag gå åtta kilometer till skolan, sommar som vinter. Längre försökte min mor, bakom ryggen på far, få mig befriad från morgonbönen. Detta för att jag inte skulle behöva lämna hemmet lika tidigt, vilket dock var omöjligt. Hade dessutom far fått vetskap om hennes försök att på detta vis gå emot gud skulle hon inte fått det lätt. Far var så religiös att han vid senare tillfällen inte lät min fru Eugenia ens ta med sig stickningen när vi besökte honom under vilodagen.

På min skolväg förbereddes jag på det hårda liv jag hade framför mig – och rustades inför det. Dagens ungdomar är så bortskämda med skolskjutsar och allt vad det heter att de när de väl släpps ut i livet inte klarar att bemästra motgångarna. Undertecknads generation däremot härdades vid ung ålder och har därmed överlevt åtskilligt som dagens unga i sin komfortabla värld inte ens skulle kunna föreställa sig.

Då vi till skillnad från dagens skolbarn inte serverades någon skollunch beredde mor varje dag två smörgåsar med stekt gröt åt mig. Dessa var så anskrämliga att jag varje dag på väg till skolan slängde dem bakom en vedstapel. För att hålla hungern borta och klara mig igenom skoldagen lärde jag mig tidigt att dricka kaffe. Till att börja med var det krigsårens kaffesurrogat, vilket jag beställde av de något förvånade servitriserna på kafeterian mitt emot skolan. När sedan det riktiga kaffet kom tillbaka fick jag lära känna vad alla de vuxna saknat, men då var jag sedan länge gammal nog att bära långbyxor och sträcka cigarett. De föregående var hårda år, men jag är ändå dock tacksam över att mina föräldrar och samfundet inte klemade bort mig som man gör med dagens ungdom. På detta vis fick jag lära mig att hårda ut och att lösa mina problem själv. Detta måste man ju ändå lära sig förr eller senare – vilket dagens unga inte tycks göra utan fortsätter att även i vuxen ålder klänga sig fast vid föräldrarnas byxben och kjolar.

Föregående år har det i dagspressen samt på nyheterna talats mycket om de allt varmare vintrarna – och de kalla somrarna. Temperaturen en sommar dag har kunnat understiga den hos en vinterdag samma år och vi minns väl alla den sommar för ett antal år sedan då det regnade som det inte gjort sedan 1928.

Nu kommer dock de gladare nyheterna: en natt i Ljungbyhed i december denna vinter var den kallaste sedan 1878 – och att det var kallt nämnda natt 1878 vet jag; då föddes min käre farfars yngste bror. Trots att det är beklagligt och oroväckande att vad som borde vara en högst normal Nordisk vinter rapporteras som den kallaste på 150 år och så vidare, välkomnar jag nyheten. Tidigare tycktes vi färdas mot ett evigt höstrusk, där årstiden enbart hade kunnat fastställas av almanackan, nu återkommer kanhända bättre tider.

Allt detta bevisar i sammanfattningsvis en högst viktig sak: Efraim Twärvig hade rätt i alla dessa år: vädret var bättre förr – och nu börjar det åntligen åter bli som det borde vara, som när det var som bäst.

Eder Efraim Celsius Twärvig

Gotte

Gottfried de Walt är känd som nyhetsankare för ekonominyheterna på tv. Vi publicerar här exklusivt hans personliga minnesanteckningar från finanskrisen.

Idag har jag varit försvunnen i 30 dagar. I skydd bakom ett arkivskåp i materialförrådet har jag byggt en bivack av Jopapärmar. Där sover jag i en sovsäck jag tillverkat av ihophaftade plastfickor fyllda med de där små, små runda pappersbitarna man hittar i hälslagsapparaten. På dagarna pågår livet i kontorslandskapet utanför som vanligt.

På nätterna när kontorslandskapet ligger öde lever jag mitt eget liv. När jag lämnade den inrutade 9-5-tillvaron, räkningar, stress och kravbilaget trodde jag att kontoret by nught skulle vara ett paradys. Ett ställe där man kunde växa som människa. Springa barfota över heltäckningsmattan, lattja med kopieringsapparaten, tjuva frukt i fruktkorgen men finanskrisen har gjort att ledningen bestämt sig för att dra in alla förmåner. Det tidigare så bördiga kontorslandskapet har undan för undan blivit en steril och ogästvänlig öken. Inte ens Stefan gümmer kokosbollar i skrivbordshurtsen längre. Efter att ha medverkat i ett osedvanligt förmedrande avsnitt av Du är vad du äter på tv3 har han bestämt sig för att banta och spara pengar till en plastikoperation.

Kort sagt: Jag svälter. Slipsen hänger alldeles löst runt halsen. Men värre är ändå känslan av ofräscht. Min hud är van vid djuprengörande groomingprodukter, sjudladiga vibrerande rakhylvar och en timme om dagen i ansiktskanonen. Här får jag nöja mig med rengöringsdukar för datorer och en dusch doftspray från herrarnas WC. Men det finns nåt som är ännu värre. Jag trodde aldrig att jag skulle säga det här: Men jag känner mig väldigt, väldigt individuell. Eller nä, isolerad. Ensam! Ensam är ordet jag söker.

Kanske var det därför jag reagerade som jag gjorde. Jag var på en desperat jakt efter föda. Letade efter överlevnats matrester och hittade en halväten Big Mac som Stefan klämt in mellan två pärmar. När jag satte mig ner i hans kontorsstol råkade jag komma åt datormusen. Och plötsligt fanns hon bara där framför mig. På en sajt med namnet *hornywebcams sluts.com*. Hennes namn var Stormy. Jag loggade in under aliaset *Svenskt Stål*.

(Gotte är en av karaktärerna från humorprogrammet Mammans nya kille i Sveriges Radios P3. Fler går att hitta på sverigesradio.se/p3.)

Så här känns det:
som att vi bytte bokmärken.
Först bytte jag
det här

mot detta

sen bytte jag

och fick

CAROLINE AF UGGLAS
PALLADIUM, MALMÖ 11/2

DAVID BATRA
STADSTEATERN, LUND 12/2, (EXTRA)

BO KASPERS ORKESTER
KONSERTHUSET, MALMÖ 13/2

I LJUSET AV CORNELIS
KONSERTHUSET MALMÖ 18/2

ENLIGT BODIL MALMSTEN
PALLADIUM, MALMÖ 14/3

DI LEVA
MEJERIET, LUND 23/3

DAVID BATRA
PALLADIUM, MALMÖ 2/4, (EXTRA)

CAROLA "ELVIS, BARBARA OCH JAG"
KONSERTHUSET, MALMÖ 3/4

FREDDIE WADLING
PALLADIUM, MALMÖ 8/4

DI LEVA
PALLADIUM, MALMÖ 13/4

MAGIC SLIM
VICTORIA, MALMÖ 13 & 14/4

EVA DAHLGREN "INGEN ÄR SOM JAG"
LUND STADSTEATERN, 14/4

MOTOBOY
INKONST - TEATERN 15/4

TORSSON
VICTORIA, MALMÖ 28, 29 & 30/4

BILJETTINFORMATION: WWW.KULTURBOLAGET.SE

**"-16°, snödjup 83 cm,
vind 18 m/s."**

**Ska du flytta, ska du flytta till
Simrishamn på Österlen.**

KLÄDSAMT ELEGANT

God design fyller en funktion. På ett elegant sätt. Som Purus Line. Diskret, vacker och praktisk gör den inte bara sitt jobb. Utan också ditt badrum lite skönare. Rentav lite roligare.

www.purusline.se

PURUS
- Lite roligare i badrummet

BERLIN SCHIVELBEIN
- utsikter från östlig gata

TJUGO ÅR EFTER MURENS FALL återvänder C-J till Berlin, för att ta pulsen på en stad han besökt regelbundet sedan femtiotalet - innan betongen delade metropolen. Och han var också på plats den underbara natt när gränsen öppnades!

Från hyresrummet på Schivelbeiner Strasse börjar en årslång vandring, där historia, motstånd och kultur varvas med absolut samtid.

På hundrafyrtio faktsäckade sidor möter vi vanliga östberlinare, och får ett stadsporträtt utöver det vanliga. Här lokaliserar även kvarteret där nazisten Walther Sommerlath tillverkade krigsmateriel, innan C-J styr motoreykeln mot tidigare tysk mark i Polen.

Berlin Schivelbein kan köpas för 120:- inkl porto;
pg 28 58 34 - 8

iPad har kommit till Makomer!

Från **4.695:-**

Kom in och se, känn och upplev den kanske mest efterlängtrade Apple-nyheten. Magisk och revolutionerande - till ett otroligt pris.

- Demonstration av iPad
- Webb, e-post, bilder och video!
- Vi har alla tillbehör
- iPad - den kommer att förändra ditt liv!

iPad Kickstand
Från **395:-**

Vi kan Mac. Och mer!
makomer
Baltzarsgatan 18, Malmö • 040-617 13 00 • www.makomer.se
Auktoriserad återförsäljare

Vi försäkrar det du är rädd om.

Smått eller stort, det mesta kan du försäkra hos oss. Enligt Svenskt Kvalitetsindex undersökning har vi dessutom de mest nöjda kunderna av alla försäkringsbolag - för femte året i rad.

Vi tackar för förtroendet och passar samtidigt på att hälsa nya kunder välkomna.

dina Dina Försäkringar Skåne

Hör 0413-559 790 • Lund 046-590 3110
www.dina.se/skane

MÖDRADÖDLIGHET TAR EN KVINNAS LIV VARJE MINUT.

NU VET DU.

AMNESTY INTERNATIONAL

AMNESTY.SE/NUVETDU

JACQUES WERUP MEDAN JAG LEVDE

Om August Strindberg var Tjänstekvinnans son var Jacques Werup Matthandlarens son. Barndomen levdes i stora rum och kan nog betraktas som ganska idyllisk. Men när sonen bit för bit förlorades till jazzen och litteraturen ledde detta till djupa konflikter inom familjen.

MEDANJAGLEVDEMEDANJAGLEVDEÄrens självrannsakan, en granskning av ett långt yrkesliv som han själv mer och mer betraktat med en viss skepsis.

Men det är också ett liv som lett till en rad samarbeten med stora personligheter som Jan Troell, Ernst-Hugo Järegård, Suzanne Brøgger och Pernilla August.

Och till slumpartade möten med brokiga gestalter som Sten Broman, Johnny Bode och Jimi Hendrix.